

I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM W 2025 ROKU

W 2025 roku w powiecie aleksandrowskim odnotowano wzrost liczby zachorowań na choroby zakaźne, zatrucia i zakażenia podlegające obowiązkowi zgłaszania i rejestracji w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego. W sprawozdaniu o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach (MZ-56) za rok 2025r. wykazano 1980 przypadków zachorowań, z czego hospitalizowano 365 osób. Natomiast w 2024r. w w/w sprawozdaniu wykazano 1127 przypadków zachorowań, z czego hospitalizowano 315 osób. W 2025r. na COVID -19 zachorowało 170 osób, z czego 11 wymagało hospitalizacji. Na zakażenie wirusem RSV zachorowało 108 osób, w tym 42 zachorowania u dzieci do lat 2, a 28 osób wymagało hospitalizacji. Najwięcej zachorowań dotyczyło grypy – 780 przypadków, w tym 23 hospitalizacje.

Na terenie powiatu nie wystąpiły takie choroby jak: cholera, dur brzuszny, dury rzekome A,B,C, czerwotka bakteryjna i pełzakowata, dżuma, wąglik, błonica, poliomyelitis, gorączki krwotoczne.

Z chorób odzwierzęcych nie odnotowano brucelozy, nosacizny, leptospirozy, tężca, zimnicy, ornitoz, kleszczowego zapaleniu mózgu, wścieklizny i włośnicy.

W 2025 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na giardiozę. Zachorowała dziewczynka w wieku 1 roku, pochodząca z terenów wiejskich. Współczynnik zapadalności wynoszący 1,89 był niższy od współczynnika wojewódzkiego wynoszącego 7,04. W 2024 roku nie zgłoszono zachorowań na tę chorobę.

W porównaniu z 2024r. w okresie sprawozdawczym tzn. 2025 roku :

poprawie i zmniejszeniu liczby zachorowań uległa sytuacja epidemiologiczna zachorowań na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E. coli inną i BNO z 6 do 1 przypadku
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy z 19 do 17 przypadków
- krztusiec z 34 do 13 przypadków
- płonicę z 21 do 19 przypadków
- neuroboreliozę z 3 do 1 przypadku
- ospę wietrzną z 268 do 258 przypadków
- COVID- 19 z 175 do 170 przypadków
- gruźlicę z 3 do 2 przypadków
- posocznicę pneumokokową wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* z 4 do 3 przypadków

pogorszeniu i zwiększeniu liczby zachorowań uległa sytuacja epidemiologiczna zachorowań na:

- salmonelozę z 7 do 21 przypadków
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez *Clostridioides difficile* z 74 do 111 przypadków
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone z 12 do 21 przypadków
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 6 do 11 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy z 8 do 31 przypadków
- inne wirusowe zakażenia jelitowe określone z 2 do 7 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone z 98 do 101 przypadków
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 z 25 do 43 przypadków

- biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu z 24 do 33 przypadków
- biegunkę i zapalenie żołądkowo – jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 z 8 do 15 przypadków
- różę z 12 do 16 przypadków
- boreliozę z 20 do 35 przypadków
- styczość o narażenie na wściekliznę z 16 do 30 przypadków
- wirusowe zapalenie wątroby typu B z 9 do 10 przypadków
- wirusowe zapalenie wątroby typu C z 2 do 7 przypadków
- świnkę z 2 do 3 przypadków
- grypę z 9 do 35 przypadków
- grypę u dzieci do 14 lat z 9 do 10 przypadków
- zakażenie wirusem RSV z 97 do 108 przypadków
- grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego z 76 do 780 przypadków
- zgony z 24 do 28 przypadków

W 2025r. wystąpiły zachorowania na niektóre jednostki chorobowe, których nie zarejestrowano w 2024r.:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone – 2 przypadki
- giardioza – 1 przypadek
- inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydia – 1 przypadek
- różyczka – 1 przypadek

W 2025r. nie wystąpiły zachorowania na niektóre jednostki chorobowe, które zarejestrowano w 2024r.:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter – 1 przypadek
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Yersinia enterocolitica lub pseudotuberculosis – 1 przypadek
- listerioza – 4 przypadki
- inna określona i nieokreślona choroba meningokokowa inwazyjna – 1 przypadek
- choroba legionistów (Legionelloza) – 2 przypadki
- rzeżączka – 1 przypadek
- inne określone i nieokreślone wirusowe zapalenie opon mózgowych – 3 przypadki
- wirusowe zapalenie opon mózgowych w innych chorobach objętych MZ – 56 – 1 przypadek
- wirusowe zapalenie wątroby typu A – 2 przypadki
- AIDS – 1 przypadek
- inna określona i nieokreślona choroba wywołana przez Haemophilus influenzae – 1 przypadek
- inne, nieokreślone bakteryjne zapalenie opon mózgowych – 1 przypadek
- listerioza – 1 przypadek

Wnioski:

1. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie jest na bieżąco monitorowana. Gromadzone i analizowane są informacje o występowaniu zakażeń i chorób zakaźnych, biologicznych czynnikach chorobotwórczych, zgonach podlegających obowiązkowi zgłaszania, innych zdarzeniach mogących świadczyć o zagrożeniu bioterroryzmem, chorobą zakaźną szczególnie niebezpieczną i wysoce zjadliwą, ogniskach chorób zakaźnych szerzących się drogą pokarmową oraz innych zdarzeniach mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia publicznego. W sytuacjach koniecznych podejmowane są natychmiastowe działania przeciwepidemiczne, mające na celu zapobieganie i zwalczanie rozprzestrzeniania się zakażeń i zachorowań.
2. Dzięki możliwości wykonywania szybkich testów antygenowych COMBO (grypa, COVID-19, RSV) w domach oraz placówkach podstawowej opieki zdrowotnej wzrosła wykrywalność i zgłaszalność zachorowań wywołanych tymi patogenami.
3. Nadal niepokojącym zjawiskiem jest duża liczba osób uchylających się od poddawania swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym. Zjawisko to wiąże się z aktywnością i dezinformacją prowadzaną przez ruchy antyszczepionkowe.
4. Szczepienia ochronne realizowane zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych wykonane zostały w odsetkach zapewniających odporność zbiorowiskową.

II. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Do podstawowych zadań Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należą: uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska, uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych, uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2025 roku wydano 10 decyzji oraz zajęto 1505 stanowisk w formie postanowień, opinii sanitarnych lub milczących zgód:

- dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego – 64 stanowiska, w tym 61 milczących zgód i 3 kontrole,
- oceny oddziaływania na środowisko – 12 opinii sanitarnych,
- uzgodnienia warunków do decyzji środowiskowej – 19 opinii sanitarnych,
- uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu – 1371 stanowisk, w tym 525 milczących zgód i 846 postanowień,
- uzgodnienia projektów budowlanych i koncepcji – 7 opinii sanitarnych,
- uzgodnienia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – 11 opinii sanitarnych,

Ilość wydanych uzgodnień w 2025 roku:

	WZiZT * w tym milczące zgody	Dopuszczanie do użytkowania a * w tym milczące zgody	Ocena oddziaływania na środowisko	Uzgodnienie warunków do decyzji środowiskowej	Uzgodnienie projektów budowlanych i koncepcji	Uzgodnienie planów miejscowych		Inne sprawy	razem			
opinie sanitarne	1371 * w tym 525 milczących zgód	64 * w tym 61 milczących zgód	12	19	7	Projekt planu	Zakres prognozy	21	1505			
						5	6					
postanowienia		846							846			
decyzje		10							10			
kontrole		3							3			

Uczestniczenie w postępowaniu w sprawie oddziaływania na środowisko inwestycji mogących znacząco pogorszyć stan środowiska (wydawanie opinii w sprawie konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, wydawanie opinii do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach)

W 2025 roku wydano 12 opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Dotyczyły one między innymi:

farm fotowoltaicznych, rozbudowy i przebudowy dróg i obiektów drogowych, budynków mieszkalnych, naziemnych instalacji zbiornikowych, obiektów inwentarskich.

Od kilku lat na terenie powiatu dominują inwestycje związane z energią odnawialną i hodowlą rolną. Jest to związane ze specyfiką zabudowy i ukształtowania terenu powiatu. Jest to teren w przeważającej części rolniczy z rozproszoną zabudową zagrodową. Cechuje się bardzo małą lesistością i brakiem naturalnych barier (teren nizinny - płaski). Taka specyfika terenu sprzyja powstawaniu takiego rodzaju inwestycji. Zdecydowana większość przeprowadzonych ocen oddziaływania na środowisko dotyczyła budowy farm fotowoltaicznych oraz budynków inwentarskich, i jest to trend utrzymujący się od kilku lat.

Wydano 19 opinii dotyczących określenia warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. Były to decyzje środowiskowe dotyczące:

Podziału działek w strefach ochronnych, budowy budynków mieszkalnych w strefach ochronnych, budynków inwentarskich, rozbudowy i modernizacji składowiska odpadów w Służewie oraz farm fotowoltaicznych.

Wszystkie w/w uzgodnienia były wydawane w formie opinii sanitarnej na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W wydawanych opiniach starano się wskazywać takie warunki, które do minimum ograniczyłyby negatywny wpływ inwestycji na środowisko i życie ludzi.

Uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, dotyczącej budowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

W 2025 roku uzgodniono **7 dokumentacji projektowych**.

Uzgodnienia były dokonywane na podstawie art. 3 pkt. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Uzgodniono projekty:

- przebudowa budynku sanatoryjnego - ul. Widok w Ciechocinku,
- projekt zespołu gabinetów medycznych w Ciechocinku,
- budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Nieszawie,
- projekt budowy budynku opieki dla osób starszych w Nieszawie,
- adaptacja budynku na punkt pobrań w Aleksandrowie Kujawskim,
- rozbudowa pomieszczenia jadalni w obiekcie sanatoryjnym w Ciechocinku,
- uzgodnienie projektu nastawni kolejowej w Wagańcu.

Ponadto wydano **846 uzgodnień projektów decyzji o warunkach zabudowy**.

525 wniosków o uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu załatwiono poprzez milczącą zgodę.

Uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy były wydawane w formie postanowienia.

Uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

W 2025 roku wydano **6 uzgodnień** zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz **5 uzgodnień** dotyczących projektu planu:

Uzgodnienia zostały wydane na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 58 ust.1 pkt 3 i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

Do zakresu działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych co umożliwia zapewnienie właściwego stanu sanitarno – zdrowotnego w realizowanych obiektach, zapewnienie właściwych warunków pracy, przygotowanie obiektów do prowadzenia działalności zgodnie z zamierzeniem inwestora a także zapobieganie negatywnym wpływom czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W 2025 roku wpłynęło 64 wniosków dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego, przeprowadzono **3 kontrole obiektów budowlanych, 61 wniosków załatwiono poprzez milczącą zgodę.**

Wydano 3 opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów.

Nie wniesiono żadnego sprzeciwu co do zamiaru użytkowania tych obiektów.

W ramach działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydawane decyzje administracyjne były związane z pobieraniem opłat za podjęte czynności kontrolne konieczne do załatwienia sprawy. Decyzje wydawane były w trybie art. 36 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W 2025 roku wydano 10 decyzji.

Wnioski

Działania prowadzone przez zapobiegawczy nadzór sanitarny stwarzają możliwość ustalenia i egzekwowania wymagań higienicznych i zdrowotnych w celu ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz ochrony środowiska naturalnego.

Szczególną uwagę zwraca się na:

- właściwą gospodarkę wodno-ściekową, w tym zaopatrzenie ludności w wodę do picia i potrzeb gospodarczych o odpowiedniej ilości i jakości zdrowotnej,
- prawidłowe usuwanie, gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów (w tym niebezpiecznych), w sposób niezagrażający życiu i zdrowiu ludzi,
- wyznaczanie obszarów ograniczonego użytkowania i sposobu jego zagospodarowania,
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych,
- kompleksowe rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, z uwzględnieniem niekorzystnego oddziaływania zabudowy przemysłowej na otoczenie,
- zabezpieczenie ludności przed uciążliwością hałasu, wibracji i emisją zanieczyszczeń jak: zapylenie, promieniowanie pochodzących między innymi od dróg komunikacyjnych, zakładów przemysłowych,
- spełnienie podstawowych wymagań dotyczących bezpieczeństwa konstrukcji i bezpieczeństwa użytkowania,
- zagwarantowanie odpowiednich warunków bytowania ludzi w budynkach poprzez:
 - ☐ zastosowanie materiałów budowlanych właściwych pod względem zdrowotnym,
 - ☐ zapewnienie warunków użytkowych zgodnych z przeznaczeniem obiektu, w szczególności w zakresie oświetlenia, zaopatrzenia w wodę, usuwania ścieków i odpadów, ogrzewania, wentylacji oraz łączności
 - ☐ zapewnienie niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej przez osoby niepełnosprawne w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich,
 - ☐ ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich,
- zabezpieczenie wymaganego przepisami szczególnymi środowiska pracy.

III. STAN SANITARNY URZĄDZEŃ WODNYCH ORAZ OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ DO SPOŻYCIA

WODOCIĄGI

1. o produkcji 100 – 1000 m³/d – wg ewidencji 9 wodociągów

Jakość wody produkowana przez 7 wodociągów znajdujących się w tej grupie w 2025 roku była dobra.

W 3 pozostałych (niżej opisanych), w 2024 roku występowały przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

W trakcie roku sprawozdawczego problemy z jakością wody miały:

- wodociąg gminy Waganiec - ujęcie Ariany, jednorazowo w wodzie z ujęcia stwierdzono obecność **enterokoków kałowych** w liczbie 9 jtk/100ml, (przy normie 0jtk/100ml) , w związku z czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję o braku przydatności wody do spożycia, ujęcie zostało wyłączone z użytkowania, natomiast mieszkańcy zaopatrywani byli w wodę z ujęcia w Stary Zbrachlinie. W ciągu 9 dni administrator wodociągu doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami;
- wodociąg: gm. Koneck – ujęcie Koneck, stwierdzono przekroczenie **manganu** na poziomie 58-105 µg/l (przy dopuszczalnej normie 50 µg/l), w związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia, po czym administrator wodociągu w ciągu 5 miesięcy doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami;
- wodociąg gm. Zakrzewo - ujęcie Siniarzewo – wystąpiło przekroczenie **manganu** na poziomie 62-368 µg/l (przy dopuszczalnej normie 50 µg/l), w związku z czym w 2025 roku prolongowano decyzję z 2024r. dot. warunkowej przydatności wody w zakresie parametru mangan, podając ostatecznym terminem realizacji obowiązków decyzji do 30.06.2026r.;
- wodociąg gm. Aleksandrów Kuj.- ujęcie Ośno - jednorazowe przekroczenie poziomu **żelaza** 338 µg/l (przy dopuszczalnej normie 200 µg/l), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wszczął postępowanie administracyjne w sprawie w trakcie trwania którego, administrator wodociągu doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami, postępowanie zostało umorzone;
- wodociąg gm. Aleksandrów Kuj. ujęcie wody Służewo - wystąpiło dwukrotne przekroczenie poziomu **żelaza** w zakresie od 234-256 µg/l, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wszczął postępowanie administracyjne w sprawie, administrator wodociągu w ciągu 24 dni doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami, postępowanie zostało umorzone;

W zakresie stanu sanitarno-higienicznego dokonano zmiany w następujących wodociągach:

- w drugim kwartale 2025 roku zakończyły się prace modernizacyjne stacji uzdatniania wody w Grabiu - ujęcia zaopatrującego wodociąg Gminy Aleksandrów Kujawski, polegające na budowie nowego budynku wraz z wymianą całego procesu technologicznego uzdatniania oraz zastosowaniu nowej technologii uzdatniania wody – dezynfekcja lampą UV. W związku z poprawą jakości wody do spożycia PPIS wydał ocenę o przydatności wody i odbiorcy zaczęli korzystać z ujęcia wody w Grabiu.

- w Nieszawie przeprowadzono modernizację zbiornika wyrównawczego.

W pozostałych wodociągach tej grupy jedynie systematycznie zwiększano liczbę nowych przyłączy.

Stan sanitarno-higieniczny pozostałych wodociągów tej grupy, w roku sprawozdawczym, nie budził zastrzeżeń.

W 2025r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim, wydał 2 **decyzje – oceny higieniczne** dot. wodociągu gm. Aleksandrów Kujawski - ujęcie w Grabiu oraz dot. wodociągu miasta Nieszawa, w związku z zastosowaniem nowych wyrobów, urządzeń i materiałów. W ocenach higienicznych na zamontowane materiały i urządzenia weryfikuje się czy wskazane materiały i wyroby mające zastosowanie w procesie uzdatniania wody na ww. wodociągach nie uwalniają do wody niebezpiecznych substancji lub substancji, które w inny sposób negatywnie mogą wpłynąć na jakość wody.

2. o produkcji 1000 – 10000 m³/d – wg ewidencji 3 wodociągi

W trakcie roku sprawozdawczego problemy z jakością wody miały:

- **wodociąg gminy Aleksandrów Kuj. – ujęcie KUCZEK** jednorazowo w wodzie do spożycia

stwierdzono obecność **bakterii grupy coli** w liczbie 7 i 9 jtk/100 ml, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia, po czym administrator wodociągu w ciągu 5 dni doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami;

- **wodociąg miasta Ciechocinek (sieć rozdzielcza) stwierdzono obecności bakterii grupy coli** w liczbie 1 jtk/100ml, w związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia, a administrator wodociągu w ciągu 4 dni doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi przepisami, natomiast **na ujęciu wody w Siarzewie stwierdzono obecności bakterii grupy coli w liczbie 38 jtk/100ml**, po czym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wydał decyzję o braku przydatności wody do spożycia, mieszkańcy zaopatrywani byli z zastępczego źródła wody z ujęcia Kuczek i Czerniewice, administrator wodociągu w ciągu 39 dni doprowadził jakość wody do zgodnej z obowiązującymi normami;

- **wodociąg miasta Ciechocinek** - w związku z pracami naprawczymi związanymi z **obecnością bakterii grupy coli na ujęciu i w sieci ww. wodociągu, odnotowano również przekroczenia parametrów fizykochemicznych tj. mangan i mętność** w punktach zgodności na sieci, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim wszczął postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie, w trakcie trwania którego uzyskano poprawę jakości wody, poziom manganu i mętności doprowadzono do zgodnego z normami zawartymi w przepisach. Postępowanie administracyjne umorzono.

Stan sanitarno – higieniczny wodociągów tej grupy, w roku sprawozdawczym, nie budził zastrzeżeń.

W tej grupie wodociągów PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał 3 oceny higieniczne, w związku z zastosowaniem nowych wyrobów, urządzeń i materiałów, dla wodociągów:

Miasta Aleksandrów Kujawski – 2 i gm. Aleksandrów Kujawski - ujęcie Kuczek – 1.

Natomiast w grudniu 2025r. wszczął postępowanie administracyjne w związku z wydaniem kolejnej oceny higienicznej na zastosowanie nowej technologii uzdatniania wody z wykorzystaniem dwutlenku chloru w wodociągu miasta Ciechocinek – ujęcie Siarzewo.

3. Inne podmioty zaopatrujące w wodę – wg ewidencji 5

W trakcie roku sprawozdawczego problemy z jakością wody miały:

a. Indywidualne ujęcie wody zaopatrujące Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Rolfroz” Sp. z o. o. w Chromowoli:

- przekroczenie dot. ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, PPIS w Aleksandrowie Kuj. wszczął postępowanie administracyjne w 2025 roku, natomiast w styczniu 2026 roku wydano decyzję umarzającą, w związku z doprowadzeniem jakości wody do zgodnej z obowiązującymi normami;
- przekroczenie dot. mętności, jonu amonowego i manganu - na poziomie 3,6-3,7 NTU; 0,71-0,73 mg/l; 180-190 µg/l, PPIS w Aleksandrowie Kuj. wszczął postępowanie administracyjne, natomiast decyzję o warunkowej przydatności wydał w styczniu 2026r.;

b. Indywidualne ujęcie zaopatrujące MOP i Stację Paliw BP Otłoczyn Zachód przy autostradzie A1:

- przekroczenie dot. parametrów siarczany na poziomie 382 - 400 mg/l oraz magnezu na poziomie 42,3 mg/l, PPIS w Aleksandrowie Kuj. wydał decyzję o warunkowej przydatności wody do spożycia;

c. Indywidualne ujęcie zaopatrujące MOP i Stację Paliw BP Otłoczyn Wschód przy autostradzie A1:

- jednorazowe przekroczenie sodu na poziomie 221-236 mg/l oraz parametru mangan na poziomie 54,2 do 71,6 µg/l. PPIS w Aleksandrowie Kuj. wszczął postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie, w trakcie trwania którego uzyskano poprawę jakości wody, poziom sodu i manganu doprowadzono do zgodnego z normami zawartymi w przepisach. Postępowanie administracyjne umorzono;
- jednorazowe przekroczenie manganu i żelaza na poziomie 96,1 µg/l oraz 276 µg/l oraz mętność- 1,1 NTU
- postępowanie w sprawie wydania decyzji wszczęto pod koniec grudnia 2025 r.;

d. Indywidualne ujęcie wody zaopatrujące Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży w Grabiu – jednorazowe, znikome przekroczenie manganu, po podjęciu natychmiastowych działań naprawczych w ciągu 2 tygodni uzyskano poprawę jakości wody.

W sumie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj. w 2025 wydał w tej grupie obiektów:

- 13 decyzji merytorycznych, 9 płatniczych, 2 zmieniające, 3 uchylające/wygaszające oraz 4 decyzje - oceny higieniczne.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWALNI

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. w 2025 roku znajdowało się **310 obiektów użyteczności publicznej**.

W tej grupie obiektów Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj. wydał **56 decyzji administracyjnych** w tym: 5 merytorycznych, 2 płatnicze, 49 decyzji – pozwoleń na ekshumację oraz 5 postanowień i 7 opinii sanitarnych, w tym:

- 4 projekty „Regulaminu utrzymania czystości i porządku” i projektów uchwał w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości miast i gmin powiatu aleksandrowskiego, **3 opinie sanitarne** dot. spełnienia wymagań przez obiekty świadczące usługi hotelarskie.
- **2 postanowienia** dot. imprez masowych i **3** dot. sprowadzania zwłok z zagranicy.

Odpowiedzialnych za nieprzestrzeganie podstawowych zasad sanitarno - higienicznych w obiektach użyteczności publicznej **ukarano 2 mandatami karnymi**.

MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI w ewidencji 0.

Na terenie powiatu aleksandrowskiego władze samorządu terytorialnego nie zgłosiły zarówno kąpielisk, jak i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel.

PŁYWALNIE

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Aleksandrowie Kuj. znajduje się:

- **6 pływalni** – basenów rehabilitacyjnych zaopatrywanych wodą wodociągową, (nie leczniczą), które podlegają zapisom obowiązującego rozporządzenia w sprawie jakości wody na pływalniach. Baseny te stanowią część bazy zabiegowej podmiotów wykonujących działalność leczniczą.
- **1 odkryta pływalnia** funkcjonująca wyłącznie w sezonie letnim na terenie Ciechocinka, administrowana przez jednostkę podlegającą organowi samorządu terytorialnego
- **1 basen rekreacyjny** znajdujący się w strefie SPA jednego z hoteli na terenie powiatu aleksandrowskiego.

W 2025 roku na podstawie badań jakości wody prowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego oraz kontroli wewnętrznej wykonywanej przez zarządców w **3 obiektach sanatoryjnych oraz w 1 hotelu** stwierdzono przekroczenie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych tj.:

- **Legionella sp., ogólna liczba bakterii w 36°C, chloroform i suma THM, indeks nadmanganianowy, azotany i mętność.**

W związku z powyższym PPIS wydał 4 decyzje z rygorem natychmiastowego wykonania – unieruchamiające 3 baseny i 1 natrysk przy basenie oraz decyzję o warunkowej przydatności wody na pływalni.

We wszystkich przypadkach zarządcy obiektów podjęli bezzwłoczne działania naprawcze i uzyskali poprawę jakości wody.

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ INNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE POMOCY SPOŁECZNEJ

Obiekty tej grupy wywiązują się z obowiązku badania jakości wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp., nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Stan jednego z obiektów poprawił się po wykonaniu obowiązków decyzji PPIS z 2024r..

HOTELE I INNE OBIEKTY ŚWIADCZĄCE USŁUGI HOTELOWE

W tej grupie znajdują się: **hotele, pensjonaty, pokoje gościnne, domy wypoczynkowe, domy wczasowe, nieskategoryzowane hotele oraz obiekty agroturystyczne i kemping - w sumie 58 obiektów.**

Stan sanitarny obiektów tej grupy oceniono jako dobry.

Stan sanitarno – higieniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń, za wyjątkiem **2 obiektów**, w których podczas sprawowanego nadzoru sanitarnego stwierdzono naruszenie wymagań sanitarno-higienicznych, co skutkowało wydaniem **2 decyzji** administracyjnych nakazujących usunięcia nieprawidłowości tj. zniszczone podłogi, uszkodzone kabiny prysznicowe i umywalki oraz brak obowiązkowych badań wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp..

W pozostałych obiektach badania wody w kierunku *Legionella* Sp. prowadzone były systematycznie, z częstotliwością określoną w obowiązujących przepisach.

W obiektach świadczących usługi w zakresie wynajmu pokoi gościnnych przeprowadzono **2 kontrole interwencyjne**, w związku z doniesieniem klientów dot. obecności insektów (w obu przypadkach wniesione zarzuty nie potwierdziły się).

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, FRYZJERSKO-KOSMETYCZNE, KOSMETYCZNE, ODNOWY BIOLOGICZNEJ , SOLARIA, GABINETY TATUAŻU

Wg ewidencji, na terenie powiatu aleksandrowskiego znajdują się 134 obiekty branży beauty.

W trakcie prowadzenia nadzoru sanitarnego w **2 gabinetach kosmetycznym** stwierdzono **nieprzestrzeganie zasad higieniczno – sanitarnych, w tym odnotowano m.in.: brudny i zakurzony sprzęt, niewłaściwie przechowywane narzędzia oraz brak ich skutecznej dezynfekcji.** Za nieprzestrzeganie wymagań sanitarnych osoby odpowiedzialne **zostały ukarane mandatami, na łączną kwotę 700 zł.**

Ostatecznie rekontrole wykazały poprawę stanu higieniczno – zdrowotnego ww. obiektów.

W solariach powiatu aleksandrowskiego, w związku ze zgłoszeniami dot. nieprzestrzegania zakazu reklamowania usług solarium, na jednego właściciela nałożono **karę pieniężną w wysokości 1000 zł**, w przypadku drugiego - w związku z tym, iż kontrola odbyła się z końcem roku - wszczęto postępowanie w sprawie kary pieniężnej, a sama kara zostanie nałożona już w 2026r..

Pozostałe obiekty tej grupy nie budziły zastrzeżeń pod względem higieniczno – sanitarnym.

OBIEKTY KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

(dworce, przystanie żeglugi i środki transportu publicznego)

Wg ewidencji na terenie powiatu aleksandrowskiego znajduje się 1 przystań żeglugi.

Natomiast stacja PKP w Aleksandrowie Kuj. została zlikwidowana, pozostał jedynie fragment holu, udostępniony dla podróżnych jako mała poczekalnia, nie podlegająca kontroli sanitarnej.

Dla podróżnych dostępne są toalety na terenie biblioteki znajdującej się w budynku dworca oraz toaleta przenośna typu toi- toi.

CMENTARZE

(cmentarze, kaplice przedpogrzebowe)

W 2025 roku wydano **49 decyzji – pozwoleń na ekshumację zwłok lub szczątków.**

Ponadto wydano **1 decyzję (zgodę na wywóz urny z prochami poza granice kraju)** oraz **3 postanowienia – zgody** na sprowadzenie zwłok/szczątków z zagranicy.

INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Zewidencjonowane inne obiekty użyteczności publicznej to m.in. obiekty kulturalno - widowiskowe (2 kina, 1 teatr, miejskie i wiejskie centra kultury), obiekty sportowe, tereny rekreacyjne, parkingi, targowisko miejskie, zakłady usług pogrzebowych, domy przedpogrzebowe, komenda i posterunki policji.

W trakcie roku sprawozdawczego skontrolowano również obiekty niezewidencjonowane:

- przeprowadzono 1 kontrolę imprezy masowej, 1 kontrolę dyskoteki, 16 interwencji na posesjach prywatnych.

Interwencje, doniesienia od ludności

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kuj. w 2025 r. rozpatrzył w sumie **49 doniesień** od ludności, w związku z nimi przeprowadzono 47 kontroli interwencyjnych. W części przypadków wnoszone zarzuty potwierdziły się. W sytuacjach kiedy problem nie leżał w kompetencji PPIS, po kontrolach przekazany został do załatwienia wg kompetencji do właściwych organów (5 spraw).

Najczęstszymi problemami, z którymi zwracano się do PPIS były:

- uciążliwości wynikające z funkcjonowania Zakładu Recyklingu Biologicznego przy ul. Parkowej w Aleksandrowie Kuj.,
- uciążliwości wynikające z hodowli drobiu i innych zwierząt na posesjach prywatnych,
- obecność gryzoni na posesjach,
- nieprzestrzeganie zasad czystości i higieny w obiektach służby zdrowia, gabinetach kosmetycznych oraz na posesjach prywatnych,
- podejrzenie obecności pluskwy domowej i innych insektów w podmiotach leczniczych, hotelach, i innych.

W trakcie interwencji uczestniczono we wspólnych kontrolach i wizjach z przedstawicielami:

- Urzędów Miast i Gmin – 5 kontroli
- Straży Miejskiej – 4 kontrole
- Innych służb (Straż Pożarna, Policja) – 1 kontrola

V. STAN SANITARNY ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

Wg ewidencji na terenie powiatu aleksandrowskiego w 2025 roku znajdowało się **99 obiektów**. Do tej grupy obiektów zaliczamy: obiekty sanatoryjne, szpitale uzdrowiskowe, szpital powiatowy, zakład opiekuńczo – leczniczy, przychodnie, praktyki zawodowe oraz inne podmioty wykonujące całodobowe i ambulatoryjne świadczenia zdrowotne.

W tej grupie obiektów wydano ogółem **10 decyzji administracyjnych**. Powyższe decyzje dot. między innymi: obecności w ciepłej wodzie użytkowej bakterii *Legionella* sp. oraz doprowadzenia do należytego stanu higieniczno - zdrowotnego pomieszczeń hotelowych, zabiegowych, sprzętów i wyposażenia.

W roku sprawozdawczym w jednym z powyższych podmiotów **nałożono 1 mandat karny za nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny, nieprawidłowe sprzątanie itp. (kontrola sprawdzająca wykazała poprawę)**.

Ogólnie stan sanitarno – higieniczny i funkcjonalny obiektów wykonujących działalność leczniczą oceniono jako dobry i nie odnotowano większych nieprawidłowości w zakresie utrzymania czystości i porządku w pomieszczeniach zabiegowych, a także hotelowych i sanitarnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie postępowania z odpadami medycznymi - obiekty posiadają opracowane procedury w tym zakresie i postępują zgodnie z nimi.

Zakłady opieki zdrowotnej, jak co roku, wywiązywały się z obowiązku dwukrotnego badania wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp., nie stwierdzono większych nieprawidłowości w tym zakresie.

Wnioski:

Sekcja Higieny Środowiska przeprowadziła w ciągu 2025 roku na terenie powiatu aleksandrowskiego **171 kontroli**.

Pobrano do badań laboratoryjnych **154 próbki** w tym: **97** próbek wody przeznaczonej do spożycia oraz **26** próbek wody ciepłej w kierunku *Legionella* sp., **31** próbek wody z pływalni.

W ramach nadzoru sanitarnego wydano ogółem **115 decyzji administracyjnych, w tym 21 płatniczych**.

Odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości ukarano w sumie **4 mandatami, nałożono 1 karę pieniężną w wysokości 1000 zł**.

Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitale, szpitale uzdrowiskowe

Na terenie powiatu aleksandrowskiego funkcjonuje 1 szpital – Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Spółka z o.o., ul. Słowackiego 18, 87-700 Aleksandrów Kuj .

W 2025r przeprowadzono 4 kontrole sanitarne.

1. Procedury

W w/w obiekcie opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; chirurgicznego mycia rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym; dekontaminacji powierzchni, sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Wszystkie środki dezynfekcyjne stężone, przechowywane są zgodnie z zaleceniami producenta z zachowaniem terminów ważności. Pojemniki na roztwory robocze wyposażone w sita są właściwie opisane tj. nazwa, stężenie, czas dezynfekcji oraz podpis osoby przygotowującej roztwór roboczy.

3. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach.

4. Sterylizacja

Odbywa się w centralnej sterylizatorni wyposażonej w 2 sterylizatory parowe przelotowe i 1 sterylizator plazmowy.

W w/w obiekcie autoklawowaniu podlegają narzędzia i wyroby medyczne wielokrotnego użycia. Wyroby medyczne wielokrotnego użycia w obrębie sterylizatorni poddawane są obróbce wstępnej. Po obróbce wstępnej narzędzia wkładane są do myjni – dezynfektora i maszynowo usuwane są dalsze zanieczyszczenia przy użyciu samoistnie pobieranych płynów dezynfekcyjnych. Po wyjęciu narzędzi z myjni, wysuszone układa się w kontenerach i sterylizuje. Pojedyncze narzędzia pakuje się w torebki foliowo- papierowe i poddaje sterylizacji.

Kontrola procesów sterylizacji dla każdego cyklu przeprowadzana jest za pomocą wskaźników biologicznych SPOR VIEW STEAM BI oraz do każdego pakietu włożony jest wskaźnik chemiczny. Wyniki testów wraz z opisem wklejane są do prowadzonych na bieżąco rejestrów kontroli chemicznej procesów sterylizacji. Prowadzona jest rejestracja podstawowych parametrów fizycznych w postaci wydruków, wykresów, rejestrów odręcznych.

Archiwizacja wyników kontroli prowadzona jest przez 10 lat.

Przechowywanie materiałów i sprzętu po sterylizacji odbywa się w pomieszczeniu sterylnym na wydzielonych i przeznaczonych do tego celu półkach. Materiał i sprzęt ułożony jest w odpowiednich pojemnikach -kontenerach i koszykach. Materiał i sprzęt sterylny posiadają datę sterylizacji i aktualną datę ważności.

Pod nadzorem PPIS w Aleksandrowie Kuj. znajduje się 5 Szpitali Uzdrawiskowych.

W 2025r. przeprowadzono w nich 5 kontroli sanitarnych.

1. Procedury

W w/w obiektach opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

3. Sterylizacja

Odbywa się w Szpitalu Uzdrawiskowym Nr IV „Dom Zdrojowy” w Ciechocinku, należącym do Uzdrawiska Ciechocinek S.A., oraz w Kolejowym Szpitalu Uzdrawiskowym Spółka z o.o. w Ciechocinku.

W Szpitalu Uzdrawiskowym nr IV „Dom Zdrojowy” autoklawowaniu podlegają tylko ustniki ceramiczne, które po dezynfekcji są myte, suszone i pakowane w torebki papierowo – foliowe. W Kolejowym Szpitalu Uzdrawiskowym autoklawowaniu podlega sprzęt z gabinetu laryngologicznego.

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne inne niż szpitale.

Zakłady opiekuńczo – lecznicze

W powiecie aleksandrowskim znajduje się 1 Samodzielny Publiczny Zakład Leczniczo – Opiekuńczy w Raciążku. W 2025r przeprowadzono w nim 2 kontrole sanitarne.

1. Procedury

W w/w obiekcie opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi; postępowanie w przypadku wystąpienia ogniska epidemicznego; postępowania z materiałem zakaźnym; sprzątania w oddziałach; dezynfekcji pojemników i wózków do transportu, mycia i dezynfekcji łóżek. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

3. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach.

4. Sterylizacja

W Samodzielnym Publicznym Zakładzie Leczniczo – Opiekuńczym nie prowadzi się procesów sterylizacji, obiekt wyposażony jest w sprzęt jednorazowego użytku.

Zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze

Na terenie powiatu aleksandrowskiego nie występują zakłady pielęgnacyjno – opiekuńcze.

Zakłady rehabilitacji leczniczej

Pod nadzorem PPIS w Aleksandrowie Kuj. znajduje się 6 tego typu obiektów : Klinika Zdrowia i Urody Willa Park, NZOZ Klinika Uzdrowiskowa St. George, Dom Zdrowia Lila Medical SPA Sp. z o.o., Firma Usługowa „Agat” Sp. o.o. „Teodorka” Centrum Rehabilitacji i Wypoczynku, Centrum Słuchu i Mowy „Medincus” oraz Centrum Ginekologii i Balneologii „Yulan”.

W 2025r. w tej grupie obiektów przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych.

1. Procedury

W w/w obiektach opracowane i wdrożone są następujące procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia, sterylizacji sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco.

Pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co jest poświadczane własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi procedurami.

3. Dezynfekcja fizyczna

Prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których czas pracy jest każdorazowo odnotowywany w prowadzonych rejestrach

4. Sterylizacja

Procesy sterylizacji prowadzone są w 2 obiektach. Jest to Centrum Ginekologii i Balneologii „Yulan” oraz Centrum Słuchu i Mowy Medincus. Autoklawowaniu podlegają narzędzia wielokrotnego użytku z gabinetów laryngologicznych i gabinetu ginekologicznego. Narzędzia po użyciu poddane są odpowiedniej dezynfekcji w środku dezynfekcyjnym o szerokim spektrum działania, następnie są myte, suszone i

pakowane w rękawy papierowo foliowe i poddawane autoklawowaniu. W każdy pakiet włożony jest wskaźnik chemiczny. Wyniki testów wraz z opisem wklejane są do prowadzonych na bieżąco rejestrów kontroli chemicznej procesów sterylizacji.

Sanatoria

Na terenie powiatu aleksandrowskiego znajduje się 20 obiektów sanatoryjnych.

W 2025 roku przeprowadzono w nich 24 kontrole sanitarne.

1. Procedury

Wszystkie obiekty posiadają opracowane i wdrożone wymagane procedury: mycia i dezynfekcji rąk; dezynfekcji, mycia i sterylizacji sprzętu medycznego; przygotowywania płynów dezynfekcyjnych; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi oraz postępowania w przypadku wystąpienia podejrzenia lub zachorowania na chorobę zakaźną lub zgonu z powodu choroby zakaźnej, obiegu dokumentacji medycznej oraz robocze procedury i instrukcje pielęgniarские. Procedury są zatwierdzone i aktualizowane na bieżąco. Personel zapoznany jest z wymaganymi procedurami, co poświadczono jest własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

W placówkach wydzielone są pomieszczenia do sporządzania roztworów roboczych.

Stosowane środki dezynfekcyjne są zabezpieczone w zamkniętych szafach. Roztwory robocze znajdują się w prawidłowo opisanych i zamkniętych pojemnikach. Wszystkie preparaty dobrane są zgodnie z ich przeznaczeniem i używane według zaleceń producenta.

3. Dezynfekcja fizyczna – prowadzona jest przy zastosowaniu lamp bakteriobójczych typu ściennego lub przenośnego. Prowadzony jest monitoring czasu pracy lamp bakteriobójczych.

4. Sterylizacja

Sterylizacja prowadzona jest w Klinice Uzdrawiskowej „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II Spółdzielni Usług Medycznych oraz w Sanatorium Uzdrawiskowym „Gracja”. W w/w obiektach autoklawowane są narzędzia dermatologiczne, kosmetyczne i ustniki ceramiczne, które po dezynfekcji są myte, suszone i pakowane w torebki papierowo – foliowe.

Kontrole procesów sterylizacji prowadzone są wskaźnikami chemicznymi 3M Comply, które wklejane są z każdego procesu do rejestru procesów sterylizacji.

Wszystkie obiekty wyposażone są w sprzęt jednorazowego użycia z aktualnymi datami ważności.

W obiektach prowadzone są kontrole wewnętrzne potwierdzone stosowną dokumentacją w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych.

Kontrole wewnętrzne prowadzone są przez pielęgniarki oddziałowe oraz lekarzy pracujących w danym obiekcie. Częstotliwość kontroli wewnętrznych jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku.

Hospicja

Na terenie powiatu aleksandrowskiego nie występują hospicja.

Inne

Brak obiektów w tej grupie.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Przychodnie, ośrodki, poradnie

Na terenie powiatu aleksandrowskiego funkcjonuje 14 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. W 2025r. przeprowadzono w tej grupie obiektów 25 kontroli sanitarnych.

1. Procedury

We wszystkich obiektach opracowane i wdrożone są procedury higieniczno – sanitarne, tj: higieny rąk; dezynfekcji rąk; mycia rąk; mycia narzędzi i sprzętu medycznego; wykonywania iniekcji; przygotowywania płynów dezynfekcyjnych; postępowania po ekspozycji; sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi; postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym. Procedury są zatwierdzane i aktualizowane. Personel zapoznany jest z opracowanymi procedurami, co poświadczono jest własnoręcznymi podpisami.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Preparaty do dezynfekcji narzędzi i powierzchni są odpowiednio dobrane i stosowane zgodnie z zaleceniami producenta.

3. Dezynfekcja fizyczna prowadzona jest z zastosowaniem lamp bakteriobójczych typu przenośnego. Czas pracy lamp jest rejestrowany na bieżąco przez personel medyczny.

5. Sterylizacja

Procesy sterylizacji prowadzone są tylko w 2 placówkach : NZOZ „ Twój Lekarz” w Zakrzewie, NZOZ „Przychodnia Rodzinna” w Ciechocinku .

W autoklawach sterylizowane są narzędzia stomatologiczne, ginekologiczne, chirurgiczne i laryngologiczne. Pozostałe placówki korzystają ze sprzętu jednorazowego użytku.

Procesy sterylizacji prowadzone są w sposób prawidłowy. Sprzęt przeznaczony do sterylizacji po dezynfekcji, myciu, wysuszeniu pakowany jest w rękawy papierowo – foliowe i poddawany sterylizacji.

W 2025r. wykonano 12 badań sporalami „A” na zlecenie – uzyskano wyniki prawidłowe.

W 2025r. 3 podmioty lecznicze, posiadające punkty szczepień zakupiły nowe urządzenia chłodnicze do przechowywania preparatów szczepionkowych. Aktualnie w 10 placówkach prowadzony jest monitoring

temperatury w urządzeniach chłodniczych służących do przechowywania preparatów szczepionkowych poprzez wbudowane w urządzenia chłodnicze wyświetlacze temperatury z sygnałem dźwiękowym załączanym w przypadku przekroczenia wymaganych parametrów temperatury. Lodówki te wysyłają sms na wskazane numery telefonów. Istnieje możliwość wydruku zarejestrowanych wartości temperatury. Trzy placówki posiadają generatory prądotwórcze. W 2025r. 1 podmiot zakupił zasilanie awaryjne dla urządzenia chłodniczego. Jeszcze w 4 podmiotach prowadzony jest codzienny monitoring temperatury przy użyciu termometrów elektronicznych zewnętrznych, które posiadają czujniki temperatury wprowadzone za pomocą przewodu do wnętrza urządzenia chłodniczego. Wartości temperatury odnotowywane są dwa razy dziennie przez wyznaczone osoby i zapisywane w rejestrach prowadzonych w formie papierowej (rejestry te prowadzone są również w dni wolne od pracy).

Wszystkie placówki posiadają opracowane procedury z zakresu gospodarki preparatami szczepionkowymi. Mają podpisane umowy z innymi podmiotami na przetransportowanie i przechowywanie szczepionek w przypadku awarii urządzenia chłodniczego lub braku dostawy prądu. W 2025r. wszystkie NZOZ-y podpisały umowy z podmiotami posiadającymi agregaty prądotwórcze na przechowywanie preparatów szczepionkowych w przypadku długotrwałego braku dostaw prądu.

Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową.

Wg ewidencji pod nadzorem jest: 29 gabinetów stomatologicznych, 2 ginekologiczne i 1 laryngologiczny.

W 2025 roku przeprowadzono 33 kontrole sanitarne.

1.Procedury

Wszystkie kontrolowane placówki posiadają opracowane stosowne procedury zgodnie z zakresem działalności: mycia rąk; dezynfekcji rąk; mycia narzędzi i sprzętu medycznego; postępowania po ekspozycji; sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń; postępowania z brudną bielizną; postępowania z odpadami medycznymi i procedury dotyczące sterylizacji.

Procedury są zatwierdzane i aktualizowane na bieżąco. W obiektach, gdzie zatrudniony jest personel medyczny (asystenci stomatologów, pomoc dentystyczna) pracownicy zapoznani są z obowiązującymi procedurami, co jest potwierdzone podpisem.

W placówkach prowadzone są kontrole wewnętrzne potwierdzone stosowną dokumentacją w zakresie zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. Częstotliwość kontroli jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku. Kontrola przeprowadzana jest głównie przez właścicieli gabinetów. Dokumentacja z realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych jest przechowywana w warunkach zabezpieczających przed zniszczeniem i dostępem osób nieuprawnionych.

2. Dezynfekcja narzędzi i sprzętu medycznego

Preparaty do dezynfekcji narzędzi i sprzętu medycznego dobrane są zgodnie z przeznaczeniem. Roztwory robocze sporządzane i przechowywane wg zaleceń producenta.

3. Dezynfekcja fizyczna

Dezynfekcja fizyczna prowadzona za pomocą lamp bakteriobójczych, których praca jest każdorazowo odnotowana w prowadzonych rejestrach.

4. Sterylizacja

Narzędzia i sprzęt medyczny po użyciu poddawany jest dezynfekcji, myciu, suszeniu. Następnie narzędzia układane są na tackach w zestawy przeznaczone dla jednego pacjenta lub pojedynczo, pakowane w rękawy papierowo – foliowe i poddawane autoklawowaniu. Każdy wsad kontrolowany jest przy użyciu chemicznych testów paskowych.

Większość prywatnych gabinetów kontroluje skuteczność sterylizacji przy użyciu sporali „A” na zlecenie. Pozostałym w dalszym ciągu zalecamy dokonywanie wewnętrznej kontroli procesów przy użyciu wskaźników biologicznych raz na miesiąc..

Gabinety ginekologiczne i laryngologiczne korzystają z zakupionych w handlu sterylnych narzędzi i materiałów medycznych. Wyroby medyczne i sprzęt sterylny jest przechowywany w prawidłowych warunkach t. j. w szafach i szafkach lekarskich wolnych od zanieczyszczeń i kurzu.

Ocena działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych w podmiotach prowadzących działalność leczniczą – wnioski

Ocena stanu sanitarnego – higienicznego i technicznego została dokonana w trakcie 90 kontroli sanitarnych przeprowadzonych w podmiotach leczniczych.

Wszystkie placówki objęte nadzorem PPIS w powiecie aleksandrowskim procesy dezynfekcji przeprowadzają zgodnie z zaleceniami i obowiązującymi standardami.

Wszystkie obiekty wyposażone są w niezbędną ilość preparatów dezynfekcyjnych, które dobrane są zgodnie z przeznaczeniem i stosowane według zaleceń producenta. Przechowywanie tych preparatów odbywa się w oryginalnych opakowaniach w miejscach zabezpieczonych przed dostępem osób postronnych. Pojemniki z roboczym roztworem dezynfekcyjnym posiadają obowiązujące oznaczenia tj. nazwę i stężenie preparatu, datę sporządzenia oraz podpisy osoby przygotowującej dany środek.

Świadczeniodawcy wprowadzili do użytku profesjonalne wanny dezynfekcyjne wyposażone w sita.

W gabinetach stomatologicznych wykonywana jest rozdzielna dezynfekcja wiertel i ściernic w wanienkach typu box. W 29 gabinetach stomatologicznych mycie i wstępna dezynfekcja narzędzi prowadzona jest przy użyciu myjek ultradźwiękowych.

Postępowanie ze sprzętem medycznym poddawany sterylizacji też jest prawidłowe. W trakcie kontroli stwierdzono właściwy dobór stosowanych opakowań, prawidłowe przechowywanie i przestrzeganie terminów ważności stosowanych wyrobów medycznych.

Wewnętrzne kontrole skuteczności sterylizacji prowadzone przy użyciu wskaźników testowych chemicznych i bakteriologicznych potwierdzały każdorazowo prawidłowy przebieg procesu. Prowadzona jest archiwizacja wyników kontroli.

Dezynfekcja fizyczna pomieszczeń i stanowisk jest prowadzona przez zastosowanie lamp bakteriobójczych typu ściennego, sufitowego i przenośnego. Praca tych urządzeń odnotowywana w rejestrach na bieżąco przez personel medyczny.

Punkty wodne wyposażone są w ręczniki jednorazowego użytku, dozowniki z mydłem w płynie oraz preparaty stosowane do antyseptyki rąk. Wyposażenie w środki ochrony osobistej tj. maseczki, rękawiczki, fartuchy, okulary w dostatecznej i wystarczającej ilości.

Do działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych należą : monitorowanie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych i czynników alarmowych, ocena ryzyka wystąpienia zakażeń, opracowanie i aktualizowanie procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym, stosowanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej, wykonywanie badań laboratoryjnych, analiza lokalnej sytuacji epidemiologicznej w celu optymalizacji profilaktyki i terapii antybiotykowej oraz prowadzenie kontroli wewnętrznych.

W placówkach prowadzone są kontrole wewnętrzne w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych. Opracowane są instrukcje, procedury kontroli wewnętrznej, sporządzane protokoły kontroli wewnętrznej, a ich częstotliwość jest zgodna z obowiązującymi przepisami tj. co najmniej raz na pół roku. Dokumentacja z realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych jest przechowywana w warunkach zabezpieczających ją przed zniszczeniem i dostępem osób nieuprawnionych.

Stan sanitarny obiektów nie budził zastrzeżeń. Kierownicy i personel dbają o wizerunek swoich obiektów. Wszystkie drobne nieprawidłowości usuwane są sukcesywnie i na bieżąco. W Powiatowym Szpitalu w Aleksandrowie Kujawskim Spółka o.o. w roku sprawozdawczym przeprowadzono modernizację i kapitalny remont oddziału wewnętrznego, remonty malarskie w pomieszczeniach laboratorium analitycznego. W korytarzu zakładu opiekuńczo – leczniczego oraz w sali sekcyjnej prosektorium odnowiono ściany i sufity, uzupełniono brakujące płytki w pomieszczeniu chłodni. Do wykończenia wewnątrz zastosowano materiały wysokiej jakości, odporne na mycie i dezynfekcję, posiadające atesty i aprobaty dopuszczające je do stosowania w pomieszczeniach medycznych szpitalnych. Dodatkowo wymieniono meble oraz zużyty sprzęt medyczny.

Otoczenie wszystkich placówek jest zadbane, kontenery na odpady komunalne ustawione na podłożach utwardzonych z dala od obiektów, co nie stanowi uciążliwości dla osób przebywających w placówkach. O ład i porządek przy obiektach dbają wyznaczeni pracownicy.

W kontrolowanych podmiotach leczniczych przestrzegane są zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych poprzez: oznaczenia słowne i graficzne umieszczone w widocznych miejscach. We wszystkich obiektach przestrzegany jest zakaz palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych.

Wszystkie skontrolowane obiekty stosują się do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Zachowana jest kolorystyka worków i ich kodowanie, zapewniony jest właściwy transport odpadów medycznych z miejsca powstawania do miejsca magazynowania. Właściwy jest również sposób przechowywania odpadów medycznych. Placówki posiadają umowy na odbiór odpadów. Posiadają dokumentację potwierdzającą przekazanie odpadów do unieszkodliwienia. Pomieszczenia do przechowywania odpadów medycznych są dostosowane do swojej funkcji. Wszystkie te pomieszczenia posiadają ściany i podłogi wykonane z materiałów łatwozmywalnych. Większość z nich ma zapewniony dostęp do bieżącej wody. Wyposażone są w dozowniki

ze środkiem do dezynfekcji rąk, podajnik na rękawiczki jednorazowe, pojemnik na zużyte rękawiczki. Przenośne urządzenia chłodnicze wyposażone są w termometry. Prowadzony jest ciągły monitoring temperatury urządzeń chłodniczych, a jego wyniki zapisywane są w rejestrach. Wszystkie pomieszczenia są wydzielone, zamknięte i zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.

Wnioski:

Ocena stanu higieniczno-zdrowotnego podmiotów leczniczych została dokonana w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Stan sanitarno- higieniczny podmiotów świadczących usługi lecznicze ocenia się jako zadowalający.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Główne zadania realizowane na stanowisku pracy w 2025 roku:

1. Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy;
2. Prowadzenie postępowań administracyjnych w przedmiocie chorób zawodowych;
3. Sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie:
 - wprowadzania do obrotu oraz stosowania produktów biobójczych i detergentów;
 - wprowadzania do obrotu oraz stosowania prekursorów kategorii 2 i 3 narkotyków;
 - substancji, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy;
 - dystrybucji produktów kosmetycznych;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz działań prozdrowotnych połączonych z edukacją w zakresie szkodliwości stosowania substancji psychoaktywnych i produktów tytoniowych.

Rodzaje działalności i struktura zatrudnienia w zakładach objętych nadzorem

W powiecie aleksandrowskim znajdują się głównie mikro przedsiębiorstwa zatrudniające do dziewięciu pracowników (117 zakładów w ewidencji) oraz małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników (107 zakładów w ewidencji). Dominują zakłady pracy prowadzące działalność związaną z ochroną zdrowia, zakwaterowaniem, edukacją, handlem i usługami oraz produkcją artykułów spożywczych.

Zakres przeprowadzonych kontroli

Podczas kontroli oceniano warunki higieniczne i zdrowotne środowiska pracy. Przeprowadzano kontrole przede wszystkim w zakładach pracy, w których pracownicy są lub mogą być narażeni na szkodliwe czynniki: chemiczne, fizyczne, biologiczne, rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne. W trakcie prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego zwracano uwagę na przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych w środowisku pracy, stan sanitarny i techniczny pomieszczeń, przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscu pracy. Ponadto prowadzono kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin –

udostępniania, stosowania oraz magazynowania substancji chemicznych i ich mieszanin. Kontrolowano również dystrybutorów środków biobójczych, kosmetyków i detergentów.

Działalność kontrolna

W 2025 roku w prowadzonej ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu aleksandrowskiego znajdowało się 276 zakładów, w których łącznie zatrudnionych było 8011 pracowników.

W 2025 roku przeprowadzono łącznie 102 kontrole w 70 zakładach m. in.:

a. 56 kontroli w zakresie bieżącego nadzoru nad środowiskiem pracy, w tym:

- 2 kontrole interwencyjne w związku z otrzymaniem informacji o nieprawidłowościach w zakresie warunków pracy,

- 14 kontroli sprawdzających wykonanie nakazów decyzji w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami,

- 2 kontrole w związku z przeprowadzaniem pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy przez pracowników Wojewódzkiej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Bydgoszczy,

b. 28 kontroli w zakresie spełniania wymogów dotyczących udostępniania na rynku produktów biobójczych, detergentów i mieszanin chemicznych, w tym 1 kontrola w ramach realizacji projektu BEF-3 (unijna inicjatywa skoncentrowana na weryfikacji poprawności etykiet produktów biobójczych)

c. 18 kontroli w zakresie spełniania wymogów udostępniania produktów kosmetycznych,

oraz pobrano 2 próbki produktów kosmetycznych (nawilżanych chusteczek dla niemowląt i dzieci) w celu przeprowadzenia badań mikrobiologicznych, które wykazały zgodność z obowiązującymi normami.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli nieprawidłowościami wydano 8 decyzji administracyjnych zawierających łącznie 41 nakazów oraz 9 decyzji płatniczych. Zakres nakazów/obowiązków nałożonych w decyzjach został wyszczególniony w poniższej tabeli.

Tabela 1. Ilość poszczególnych nakazów/obowiązków nałożonych w decyzjach w 2025 r.

Nr	Liczba nakazów	Nakazy/ obowiązki w decyzji
1	9	Doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenia higieniczno-sanitarne, w tym zapewnienie wentylacji
2	9	Doprowadzić do odpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczenia pracy
3	6	W zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (rejestr prac i pracowników narażonych na ich działanie)
4	2	W zakresie czynników biologicznych w środowisku pracy (sporządzenie rejestru prac i pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne należące do gr. 3)
5	2	Przeprowadzić badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia
6	1	Dotyczące obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
7	2	W zakresie oceny ryzyka zawodowego (brak lub aktualizacja)
8	2	Zaprowadzenie kart badań z pomiarów czynników szkodliwych

9	1	Zapewnienia instrukcji stanowiskowych BHP urządzeń i maszyn
10	1	Zapewnienia przy apteczce wykazu osób przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy
11	1	Wprowadzenia i uwzględnienia w programie działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechaniczne lub aktualizacja
12	1	Zapewnienia pracownikom prania, konserwacji oraz naprawy odzieży i obuwia roboczego, ekwiwalentu pieniężnego za koszty prania odzieży
13	1	Zapewnienia natrysków ratunkowych w pomieszczeniach, w których występuje niebezpieczeństwo oblania pracowników środkami żrącymi do obmycia całego ciała oraz oddzielne natryski (prysznice) do przemywania oczu.
14	1	Weryfikowania stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej w trakcie pracy
15	1	Oznaczenia wanien galwanicznych (skład i temperatura kąpeli) oraz urządzeń galwanicznych (podstawowe dane techniczne)
16	1	Zapewnienia oznakowania pojemników na substancje ciekłe, zabezpieczających przed rozlewaniem się ich zawartości
17	41	Razem

Zagrożenia dla zdrowia pracowników wynikające ze specyfiki prowadzonej działalności przez zakłady na terenie powiatu aleksandrowskiego

Głównym czynnikiem szkodliwym występującym w zakładach pracy na terenie powiatu aleksandrowskiego jest hałas. Najczęściej ze względów technologicznych niemożliwe jest całkowite wyeliminowanie hałasu ze środowiska pracy. W celu zapobiegania skutkom zdrowotnym wywołanym przez hałas, pracodawcy podejmują działania organizacyjne i techniczne zmierzające do ograniczenia narażenia pracowników, m.in. poprzez zapewnienie odpowiednich ochronników słuchu oraz weryfikację ich stosowania, rotację pracowników na stanowiskach pracy, wyznaczenie stref ponadnormatywnego hałasu oraz konserwację maszyn i urządzeń pracy.

W 2025 roku w przekroczeniu najwyższego dopuszczalnego natężenia hałasu (NDN) pracowało łącznie 168 pracowników w 6 zakładach pracy. Należą do nich m.in. zakłady zajmujące się produkcją wyrobów z tworzyw sztucznych, tektury oraz zakłady przemysłu spożywczego. Podczas pomiarów natężenia hałasu przez pracowników laboratorium WSSE w Bydgoszczy w jednym z zakładów pracy stwierdzono przekroczenia wartości NDN hałasu, w związku z czym wydano decyzję nakazującą obniżenie wartości NDN hałasu na badanych stanowiskach pracy oraz podjęcia działań zapobiegawczych – obowiązek ten wykonano przed upływem terminu wyznaczonego w decyzji.

Przekroczenia dopuszczalnych norm szkodliwych czynników chemicznych występują najczęściej podczas procesów spawalniczych. W 2025 r. przekroczenie dopuszczalnego stężenia czynników chemicznych (pyły spawalnicze: Mangan i jego związki) stwierdzono w 2 zakładach, w których łącznie narażonych było 25 pracowników. W związku z brakiem możliwości wyeliminowania narażenia na pyły spawalnicze pracodawca zapewnia pracownikom odpowiednie środki ochrony indywidualnej (przeciwpyłowe maski filtrujące).

Nadzór nad substancjami rakotwórczymi i mutagennymi

Według ewidencji, w 2025 r. pod nadzorem znajdowało się 31 zakładów, w których zidentyfikowano zagrożenie substancjami, czynnikami lub procesami o działaniu rakotwórczym lub mutagennym. Należą do nich m.in. zakłady zajmujące się przetwarzaniem drewna, wytwarzaniem materiałów budowlanych, obróbką kamienia, stacje paliw, zakłady mechaniki samochodowej, apteki oraz podmioty lecznicze wykorzystujące w swojej działalności urządzenia diagnostyczne emitujące promieniowanie rentgenowskie. Przeprowadzono 18 kontroli w 12 zakładach (w tym 6 kontroli sprawdzających) i stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku rejestrów prac i pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

Działania podejmowane w ramach zgłaszanych interwencji

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim przeprowadził 21 kontroli interwencyjnych związanych z wycofaniem z obrotu produktów, w tym obrusów PVC, produktów kosmetycznych oraz środków biobójczych. W związku z przekazaną informacją od PPIS w Nysie dotyczącą stwierdzenia nieprawidłowości w mieszaninie chemicznej produkowanej na terenie powiatu aleksandrowskiego (niespójności zamieszczonych piktogramów i zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia na opakowaniu produktu z przedstawioną kartą charakterystyki tego produktu) przeprowadzono kontrolę, w wyniku której producent dostosował treść karty charakterystyki do obowiązujących przepisów REACH i CLP (unijne rozporządzenia regulujące bezpieczeństwo chemiczne).

W 2025 PPIS w Aleksandrowie Kujawskim rozpatrzył dwie interwencje dotyczące niewłaściwych warunków pracy, z których jedna okazała się zasadna - kontrola warunków higieniczno-sanitarnych w piekarni przeprowadzona razem z pracownikami Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywnienia.

W przypadku interwencji dotyczących uciążliwości hałasu, prowadzono rozmowy dotyczące ustalenia źródła hałasu, jego faktycznej uciążliwości oraz możliwych sposobów jego zminimalizowania. Przedmiotowe interwencje dotyczyły:

- zwiększonego natężenie hałasu w godzinach popołudniowych i wieczornych w związku z organizacją imprez na terenie sezonowego lokalu gastronomicznego;
- nadmiernego hałasu emitowanego przez urządzenia znajdujące się na zewnątrz restauracji sąsiadującej z budynkiem mieszkalnym.

Z uwagi na brak kompetencji do podejmowania interwencji w zakresie emisji czynników szkodliwych i uciążliwych do środowiska zewnętrznego oraz oceny ich oddziaływania na sąsiadujące obiekty, każda ze zgłoszonych interwencji została przekazana do organu właściwego do *załatwienia zgodnie z zakresem posiadanych kompetencji* (Starostwo Powiatowe w Aleksandrowie Kujawskim).

Postępowania w sprawie chorób zawodowych

W 2025 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim w wyniku zakończonych postępowań administracyjnych w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej wydał 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. Ponadto kontynuowano prowadzenie 1 postępowania, które nie zostało zakończone w 2025 r.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W ramach bieżącego monitoringu w zakresie środków zastępczych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim otrzymał 2 zgłoszenia od podmiotów leczniczych

dotyczące przypadków zatruc substancjami psychoaktywnymi, które niezwłocznie zostały wprowadzone do bazy SMIOD (System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych).

W ramach zadań zaplanowanych na 2025 rok realizowano działania edukacyjno-informacyjne w nadzorowanych zakładach pracy. Zgodnie z danymi zawartymi w tabelach sprawozdawczych, obejmujących poszczególne kwartały minionego roku, przeprowadzono 47 kontroli sanitarnych, podczas których przekazywano informacje w zakresie wymagań dot. pomieszczeń pracy i pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, stosowania odpowiednich środków ochrony indywidualnej przez narażonych pracowników, zasad bezpiecznego stosowania i magazynowania substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie, konieczności terminowego prowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, narażenia na hałas w środowisku pracy, badań profilaktycznych pracowników, chorób zawodowych oraz szkodliwych czynników biologicznych, rakotwórczych, mutagennych i reprotoksycznych w środowisku pracy. Poinformowano dyrektorów szkół, w których zidentyfikowano podwyższone stężenie radonu, o zagrożeniach dla zdrowia w związku z narażeniem na radon oraz o dostępnych środkach technicznych służących ograniczeniu występujących stężeń radonu i przekazano materiały edukacyjne opracowane przez GIS. Realizowano także działania prozdrowotne skierowane bezpośrednio do pracowników zakładów - rozpowszechniano materiały informacyjne (broszury, ulotki) dotyczące szkodliwości wynikających ze stosowania środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz zachęcające do szczepień ochronnych. Podczas kontroli w nadzorowanych zakładach zwracano uwagę na przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w miejscu pracy oraz na właściwe oznakowanie informujące o tym zakazie.

W ramach prowadzonych działań edukacyjno-informacyjnych skierowano pismo do zakładów pracy, w których pracownicy są lub mogą być narażeni na czynniki rakotwórcze lub mutagenne. W przygotowanym dokumencie zawarto najważniejsze informacje i wytyczne do właściwego sporządzenia oraz przesłania informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

VII. STAN HIGIENICZNO-ZDROWOTNY W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH EDUKACYJNO-WYCHOWAWCZYCH

W 2025 roku ujęto w ewidencji **65 placówek nauczania i wychowania** - w porównaniu do 2024 roku liczba nadzorowanych obiektów zmalała o **1**, co związane było z zamknięciem przez właściciela niepublicznego żłobka.

W wyniku prowadzonego nadzoru sanitarnego w powiecie aleksandrowskim w roku 2025 przeprowadzono **70 kontroli**:

W 42 placówkach edukacyjno-wychowawczych (46 kontroli), w tym: 1 kontrolę – żłobka, 3 kontrole – klubu dziecięcego, 12 kontroli – przedszkoli, 4 – kontrole innych form wychowania przedszkolnego, 11 kontroli –

szkół podstawowych, 2 kontrole – szkół specjalnych, 10 kontroli – zespołów szkół, 1 kontrolę – liceum, 1 kontrolę technikum, 1 kontrolę placówki socjalizacyjnej.

W 8 obiektach wypoczynku dzieci i młodzieży (24 kontrole, w tym: 4 – wypoczynku zimowego i 20 – wypoczynku letniego) skontrolowano:

- 21 turnusów w 5 obiektach hotelowych/sanatoryjnych lub innych obiektach świadczących usługi hotelarskie;
- 3 turnusy w 3 obiektach wykorzystywanych przy formie wypoczynku w miejscu zamieszkania.

We wszystkich skontrolowanych placówkach uczyło się i przebywało łącznie **4141 dzieci**, w tym:

- **229** w placówkach edukacyjno-wychowawczych,
- **912** na wypoczynku dzieci i młodzieży (zimowym – **112**, letnim – **800**).

Zakres kontroli obejmował:

- ocenę stanu higieniczno-zdrowotnego,
- przygotowanie placówek edukacyjnych do nowego roku szkolnego 2025/2026,
- sprawdzanie przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych (zgodnie z zapisami ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych),
- sprawdzanie wykonania zaleceń wskazanych w protokołach i obowiązków nałożonych decyzjami,
- interwencje - reagowanie na zgłoszenia/doniesienia np. dotyczące złych warunków do nauki, nadmiernego pylenia podczas remontu w budynku placówki, braku zabezpieczenia/osłon na grzejniki, przypadków wszawicy wśród dzieci i uczniów.

Zagadnienia sprawdzane podczas przeprowadzanych kontroli w roku 2025:

Obiekt i jego otoczenie

Ogrodzenie, nawierzchnia dróg i przejść, przeprowadzone remonty, zabezpieczenie otworów kanalizacyjnych/studzienek, dostosowanie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności uczniów, wysokość i stan higieniczno-zdrowotny pomieszczeń (sufitów, ścian, podłóg, posadzek, stolarki okiennej i drzwiowej), bezpieczeństwo klatek schodowych.

- w okresie wakacji w 6 placówkach przeprowadzone były prace remontowe: we wszystkich 6 przypadkach remont obejmował budynki, a w 2 dodatkowo – tereny należące do placówek,
- w większości szkół stan higieniczno-zdrowotny pomieszczeń był dobry, w czasie przeprowadzania kontroli z przygotowania szkół trwały jeszcze prace remontowe (odświeżanie sali zajęć).

Wyposażenie techniczne budynku:

Zapewnienie bieżącej zimnej i ciepłej wody, odprowadzanie ścieków, ogrzewanie, zabezpieczenie grzejników centralnego ogrzewania, wentylacja pomieszczeń, odpowiednia konstrukcja okien umożliwiająca otwieranie, temperatura pomieszczeń, oświetlenie, ochrona przed nadmiernym nasłonecznieniem.

- 26 obiektów jest podłączonych do wodociągu miejskiego lub gminnego.
- 20 posiada podłączenie do sieci kanalizacyjnej centralnej (gminnej lub miejskiej), a w 6 brak podłączenia do sieci kanalizacyjnej (w tym: 5 – posiada zbiornik bezodpływowy - szambo, a 1 – posiada własną oczyszczalnię ścieków).

- wszystkie placówki zapewniają bieżącą zimną i ciepłą wodę.

Sale lekcyjne/zabaw:

Wypożyczenie sali lekcyjnych/zabaw w sprzęt i meble edukacyjne posiadające atesty/ certyfikaty, spełnienie wymagań bezpieczeństwa i stan higieniczno-zdrowotny wyposażenia/ urządzeń/ zabawek, wydzielenie stref w salach (w placówkach dla młodszych dzieci) na zabawę/ zajęcia ruchowe/ spożywanie posiłku/ odpoczynek oraz zapewnienie dzieciom/uczniom szatni i miejsca na pozostawienie rzeczy/ części podręczników/ przyborów szkolnych (np. szafek indywidualnych/ szuflad).

- wyposażenie w skontrolowanych placówkach w większości w dobrym stanie higieniczno-zdrowotnym,
- zabawki posiadają atesty/certyfikaty oraz wyposażenie sali zajęć/lekcyjnych w większości posiada atesty/certyfikaty.

Pomieszczenia sanitarne:

Stan i ilość urządzeń sanitarnych (umywalk, misek ustępowych, natrysków) oraz ich dostosowanie do wieku dzieci, zaopatrzenie w środki do higieny osobistej, możliwość osuszenia dłoni (np. ręczniki papierowe), wydzielenie pomieszczeń porządkowych i odpowiednie przechowywanie środków czystości.

We wszystkich placówkach pomieszczenia sanitarne zlokalizowane są w obiektach oraz w większości wyposażone w odpowiednią ilość oczek ustępowych.

Tylko 1 ze skontrolowanych placówek nie była wyposażona w odpowiednią ilość umywalk w stosunku do ilości dzieci w placówce – przekroczenie liczby dzieci na umywalkę do 25%.

Pomieszczenia sanitarne utrzymane w porządku i czystości, zapewniono środki do higieny osobistej.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego i rekreacji:

Zapewnienie odpowiednich pomieszczeń/ boisk szkolnych/ innych miejsc do zajęć W-F-u/ rekreacji, spełnienie wymogów bezpieczeństwa i stanu higieniczno-zdrowotnego pomieszczeń/ wyposażenia i sprzętu sportowego, posiadanie atestów/ certyfikatów na wyposażenie i sprzęt sportowy.

- większość skontrolowanych placówek posiada salę gimnastyczną lub salę rekreacyjno-zastępczą, w tym: 2 placówki – tylko salę zastępczą/rekreacyjną, 2 – salę gimnastyczną z boiskiem, 2 – sale zastępczą/rekreacyjną z boiskiem, 1 – salę gimnastyczną i salę zastępczą z boiskiem, 1 szkolny zespół sportowy z boiskiem i czynnymi natryskami.
- 1 skontrolowana placówka korzysta dodatkowo poza placówką z infrastruktury do W-F-u takiej jak boisko/stadion sportowy.

System opieki zdrowotnej nad dziećmi/uczniemi:

Wypożyczenie w apteczki, zapewnienie osoby sprawującej opiekę medyczną, posiadanie i wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, zapewnienie opieki stomatologicznej, dostęp do środków myjąco-dezynfekujących.

- placówki wyposażone były w apteczki.
- 9 placówek posiada odpowiednio wyposażone gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej do własnej dyspozycji, 4 placówki nie posiadające gabinetów profilaktyki zapewniają paniom pielęgniarkom możliwość korzystania z pomieszczeń zastępczych na terenie placówki,

w 1 ze skontrolowanych placówek profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami jest świadczona poza terenem placówki.

- 5 szkół organizuje opiekę stomatologiczną nad uczniami w tym: 3 – dentobus, 2 - gabinet stomatologiczny poza terenem szkoły.

Gromadzenie odpadów:

Lokalizacje wyznaczonych miejsc i rodzaje urządzeń do gromadzenia odpadów.

- miejsca gromadzenia odpadów przeważnie usytuowane za obiektem, oddalone co najmniej 10 m od okien i drzwi budynków oraz osłonięte od strony granicy z sąsiednią działką,
- miejsca i pojemniki do gromadzenia w dobrym stanie higieniczno-zdrowotnym i technicznym.

Palenie tytoniu:

Umieszczenie oznaczeń słownych i graficznych oraz przestrzeganie zakazu palenia.

- we wszystkich skontrolowanych placówkach przestrzegano zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- w widocznych miejscach umieszczone były oznaczenia słowne/graficzne.

Stan higieniczno-zdrowotny otoczenia oraz pomieszczeń placówek edukacyjnych:

Otoczenie oraz pomieszczenia w większości placówek utrzymane w porządku i czystości.

Inne zagadnienia, np.: ocena rozkładu zajęć lekcyjnych, dostęp do wody pitnej i automatów.

Skontrolowano plany lekcji 120 oddziałów.

Dostęp do wody pitnej (takich jak: źródła/poidła/woda w dzbankach) zapewnia 7 placówek (np. w postaci dystrybutorów z wodą).

Dostęp do automatów z żywnością i napojami dla dzieci i młodzieży zapewnia 7 skontrolowanych placówek.

W roku 2025 nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce, zaniedbania dotyczyły stanu higieniczno-zdrowotnego, m.in.: nierównej powierzchni podłogi (odklejenie linoleum – wykładziny PCV) w sali zajęć oraz ubytków w drewnianej konstrukcji – obudowie grzejników.

W ramach bieżącego nadzoru nad obiektami po przeprowadzonych kontrolach wydano:

3 decyzje administracyjne, w tym:

- 1 nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości zdrowotno-higienicznych,
- 1 przedłużająca/zmieniająca termin wykonania nałożonych obowiązków,
- 1 płatnicza.

Podsumowując stan higieniczno-zdrowotny placówek nauczania i wychowania, mimo stwierdzonych w 1 placówce nieprawidłowości, z roku na rok ulega poprawie.

W roku 2025 przeprowadzono kontrole tematyczne, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, akcję ważenia plecaków/tornistrów oraz mierzenia ławek i krzeseł w klasach IV – VIII szkół podstawowych. Zważono 380 plecaków/tornistrów oraz zmierzono 380 stanowisk

nauki uczniów. Oceniono dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów, badaniem objęto 6 placówek.

Mebel edukacyjne:

- badana grupa: uczniowie z klas IV – VIII szkół podstawowych, którzy nie siedzą na oznaczonych/przypisanych (kolorystycznie lub numerycznie) stanowiskach, ponieważ uczniowie mają zajęcia w różnych salach – zgodnie z planem lekcji uczniowie idą do konkretnych klas przedmiotowych/tematycznych.
- meble edukacyjne w większości w dobrym stanie higieniczno-zdrowotnym.
- skontrolowano łącznie: 28 oddziałów.
- liczba uczniów w klasach IV-VIII szkół podstawowych korzystających z mebli niedostosowanych ogółem: 210.
- po kontrolach przekazano Dyrektorom placówek, aby dostosować stanowiska, na których zostały stwierdzone nieprawidłowości.

Tornistry/plecaki:

- stwierdzono u 186 uczniów wagę plecaka poniżej 10% masy ciała ucznia,
- u 142 uczniów – w zakresie 10-15% masy ciała;
- a u 52 uczniów – przekroczenie normy powyżej 15% masy ciała;

Podczas wspólnych akcji ważenia plecaków/tornistrów z pracownikiem Pionu Profilaktyki Zdrowotnej – Promocji Zdrowia, prowadzono również:

- pogadanki informacyjno-edukacyjne dla uczniów poruszające tematy takie jak m.in.: profilaktyka zdrowotna
- higiena osobista, zapobieganie i zwalczanie wszawicy, profilaktyka wad postawy (właściwego doboru tornistra/plecaka i odpowiedniej jego wagi, ergonomii stanowisk pracy, dostosowania mebli do warunków antropometrycznych, miejsca na pozostawienie w szkole podręczników i przyborów szkolnych), szkodliwość palenia tytoniu, profilaktyka nowotworowa – szczepienia przeciw HPV;
- rozmowy z Dyrektorami, podczas których zwrócono uwagę na ważne kwestie dotyczące: profilaktyki wad wzroku – aspekt oświetlenia, higieny procesów nauczania (higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych, przerw, właściwej wentylacji i jakości powietrza w pomieszczeniach).
- przekazywanie Dyrektorom Placówek ulotek/broszur dotyczących wymaganych parametrów oświetlenia w salach zajęć/lekcyjnych oraz szkodliwości e-papierosów.

Inne dodatkowe działania pionu Higieny Dzieci i Młodzieży:

Obsługa telefonu służbowego:

- telefon – alarmowy – czynny codziennie całodobowo wyłącznie dla Dyrektorów placówek edukacyjnych i wychowawczych.

Zamieszczanie/udostępnianie na oficjalnym koncie Facebook'owym PSSE w Aleksandrowie Kujawskim postów (w ilości 377) dotyczących m.in.:

- ważnych dla zdrowia i życia informacji takich jak np. ostrzeżenia dotyczące przedmiotów do kontaktu z żywnością i żywności niebezpiecznej dla zdrowia, komunikatów dotyczących jakości wody do spożycia przez ludzi;

- wielu informacji – wspólnie z pracownikiem NPZ (Profilaktyki Zdrowotnej) dotyczących głównie profilaktyki i promocji zdrowia. Po linii NHD(Higieny Dzieci i Młodzieży) pracownik zamieścił część dotyczącą działań swojego pionu np. informacji/fotorelacji z kontroli tematycznych (wypoczynku dzieci i młodzieży, przygotowania szkół do nowego roku szkolnego, ważnienia plecaków/tornistrów oraz mierzenia ławek i krzeseł uczniów).

Podsumowując w roku 2025 przeprowadzono ponad **1342** różnego rodzaju działania, w zakresie:

- nadzoru sanitarnego i działalności kontrolno-inspekcyjnej,
- profilaktyki, edukacji i promocji zdrowia,
- zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych.

VIII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU.

Podstawowym celem działania Sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia określonym w "Planie zasadniczych przedsięwzięć na 2025 rok" był nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów użytku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

Zadania ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, suplementów diety, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Prowadzone działania dotyczyły:

- Oceny warunków higienicznych i zdrowotnych produkcji i dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością,
- Oceny jakości produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.
- Monitorowania wycofanej z obrotu żywności, suplementów diety i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF),
- Nadzoru nad suplementami diety, środkami wzbogaconymi witaminami i składnikami mineralnymi oraz środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Ogółem w 2025 roku w ewidencji sekcji Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia było zarejestrowanych 1647 obiektów, w tym:

- 46 nowo zatwierdzonych zakładów oraz 20 nowo zarejestrowanych obiektów, które są objęte jedynie obowiązkiem wpisu do rejestru organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej (gospodarstwa rolne, prowadzące produkcję pierwotną i sprzedaż bezpośrednią produktów pochodzenia roślinnego, zakłady produkcji żywności w warunkach domowych, stoiska z przedmiotami użytku).

Objęte nadzorem były obiekty produkcji i obrotu żywnością oraz produkcji i dystrybucji przedmiotów użytku, w tym:

3 wytwórnie lodów, 7 automatów do lodów, 7 piekarni, 6 ciastkarni, 4 przetwórnie owocowo-warzywne, 1 browar, 1 wytwórnia wód mineralnych, 1 zakład garmazeryjny, 1 wytwórnia żywności dla określonych grup, 15 producentów produkcji pierwotnej, 917 producentów i dostawców bezpośrednich (gospodarstwa rolne), 5 producentów produkcji pierwotnej/rolniczego handlu detalicznego/dostawców bezpośrednich, 9 producentów żywności w warunkach domowych, 5 innych wytwórni żywności, 188 sklepów spożywczych,

17 aptek, 14 magazynów hurtowych, 11 obiektów ruchomych i tymczasowych zajmujących się obrotem środków spożywczych, 45 zakłady transportu, 49 innych obiektów obrotu żywnością, 179 zakładów żywienia typu otwartego, 133 zakłady żywienia typu zamkniętego, 12 zakładów usług cateringowych, 17 wytwórni i miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2025 roku skontrolowano 337 obiektów żywnościowych i obiektów z przedmiotami użytku, w których przeprowadzono 515 kontroli.

W roku sprawozdawczym zgłoszono 59 interwencji, które dotyczyły najczęściej nieprawidłowości higieniczno - zdrowotnych, niewłaściwej jakości zdrowotnej środków spożywczych, a także niewłaściwej higieny sprzedaży. Z 59 interwencji 30 zostało potwierdzonych, a 29 powiadomień nie potwierdzono.

W wyniku kontroli sanitarnych przeprowadzanych w nadzorowanych zakładach stwierdzano nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Za naruszenie wymagań higieniczno - zdrowotnych nałożono 69 mandatów na kwotę 29700 zł. Wydano ogółem 106 decyzji merytorycznych, (w tym decyzje zatwierdzające, wykreślające oraz dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości) i 211 decyzji płatniczych.

Najwięcej uchybień sanitarnych występowało w obiektach żywienia zbiorowego oraz obiektach obrotu żywnością, podobnie jak w latach poprzednich. Jest to spowodowane najczęściej niewystarczającą ilością pracowników w zakładach oraz dużą rotacją zatrudnionego personelu, a co za tym idzie brakiem dostatecznego doświadczenia, wiedzy pracowników na temat wymagań higieniczno-zdrowotnych, a także niewystarczającym nadzorem ze strony właścicieli obiektów oraz rutyną w działaniach.

System HACCP prowadzony w zakładzie nie zawsze jest zgodny z istniejącymi warunkami, z czego wynika błędne prowadzenie zapisów. Dodatkowo, część odnotowanych uchybień występowała w nowych obiektach, gdzie zarówno personel, jak i właściciel wdrażali się w pracę z żywnością, lub w obiektach o niskich obrotach, gdzie właściciele tłumaczyli to brakiem środków finansowych (np. wiejskie sklepy).

Odnutowywane uchybienia wynikające z zaniedbań bieżących, dotyczyły głównie czystości w pomieszczeniach zakładu, stosowaniu do produkcji lub przygotowywania żywności sprzętu zniszczonego, w niewłaściwym stanie, wykorzystywaniu stanowisk pracy niezgodnie z ich przeznaczeniem lub nieprzestrzeganiu segregacji asortymentowej żywności w urządzeniach chłodniczych, co ma znaczenie zwłaszcza przy przechowywaniu i wprowadzaniu do obrotu środków spożywczych łatwo ulegających zepsuciu, nietrwałych mikrobiologicznie. W zakładach nadal występuje duża liczba nieprawidłowości w zakresie stanu higieniczno-zdrowotnego, co wpływa na jakość produkowanej żywności.

Dużym problemem pozostaje w dalszym ciągu wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub po upływie daty minimalnej trwałości.

Przeprowadzano kontrole sanitarne w ramach różnych akcji:

- kontroli jakości tłuszczu smażalniczych - 8 kontroli (4 punkty małej gastronomii, 3 restauracje, 1 ciastkarnia),
- przestrzegania w obiektach obrotu warunków określonych w rozporządzeniu 1829/2003 i 1830/2003 dotyczących żywności genetycznie modyfikowanej ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowego znakowania środków spożywczych zawierających GMO oraz dokumentacji towarzyszącej tym środkom spożywczym – 6 kontroli,
- warunków przechowywania wód butelkowanych – oceniono 8 wód butelkowanych,

- wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium Polski suplementów diety, żywności dla określonych grup, środków spożywczych wzbogaconych witaminami i składnikami mineralnymi – 17 kontroli,
- sprzedaży mięsa i odpadów gastronomicznych w związku z występowaniem afrykańskiego pomoru świń ASF - 62 kontrole,
- znakowania żywności nieopakowanej, z uwzględnieniem alergenów – 15 kontroli,
- postępowania z żywymi rybami, będącymi przedmiotem sprzedaży detalicznej, wspólnie z Inspekcją Weterynaryjną - 3 kontrole,
- zapewnienia bezpieczeństwa produkcji owoców miękkich i warzyw wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa - 2 kontrole,
- zapewnienia bezpieczeństwa produkcji owoców miękkich i warzyw wspólnie z Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska - 1 kontrola,
- oceny jakości żywienia w szkołach i przedszkolach – 8 kontroli,
- oceny jakości żywienia w szpitalach, sanatoriach i domach opieki – 22 kontrole,
- pochodzenia mięsa zwierząt parzystokopytnych – 10 kontroli,
- produkcji lodów w automatach w sezonie letnim – 3 kontrole,
- bezpiecznego żywienia na zimowych i letnich wypoczynkach dla dzieci i młodzieży - 4 – półkolonie w obiektach sezonowych oraz kolonie, w obiektach prowadzących działalność gastronomiczną przez cały rok,
- bezpiecznego żywienia na imprezach masowych, np. „Rodzinny piknik majowy”; „Piknik na zakończenie wakacji” – 8 kontroli,
- w czasie sezonu letniego wzmożonej kontroli podlegały zakłady i obiektów małej gastronomii oraz żywienia zbiorowego otwartego w miejscowościach turystycznych,
- kontrole w godzinach popołudniowych przeprowadzano szczególnie w kawiarniach, restauracjach, punktach małej gastronomii, domach imprez okolicznościowych, sklepach.

Systemem działającym na terenie całej Unii Europejskiej, pozwalającym na bardzo wczesnym etapie zidentyfikować i zminimalizować zagrożenie, jakie niesie ze sobą spożycie niebezpiecznej żywności, jest System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (Rapid Alert System for Food and Feed) – RASFF.

W 2025r. podejmowano działania związane z systemem RASFF w zakresie monitorowania procesu wycofywania produktów.

Przeprowadzono 24 kontrole interwencyjne z uwagi na powiadomienia dotyczące:

- Inu złotego, w którym stwierdzono przekroczenie NDP cyjanków – 1 kontrola
- orzechów laskowych, w których stwierdzono zapleśnienie – 2 kontrole,
- barwnika spożywczego ze względu na niedozwoloną substancję - 1 kontrola,
- smalcu, z uwagi na wykrycie *Listeria monocytogenes* – 9 kontroli,
- wody „Krystynka”, z uwagi na zawartość szkła – 7 kontroli, producent na terenie powiatu aleksandrowskiego, monitorowano wycofywanie produktu przez producenta,
- proszku z jaj, w którym wykryto obecność *Salmonella* – 1 kontrola,
- herbaty z morwy białej, z uwagi na wykrycie *Salmonella* spp. – 1 kontrola,

- łyżki do spaghetti ze względu na przekroczenie amin aromatycznych – 1 kontrola,
- błonnika, w którym wykryto obecność Salmonella spp – 1 kontrola.

Dodatkowo przeprowadzono rozmowy telefoniczne w sprawie powiadomień informacyjnych dotyczących:

- udźca z kurcząt, w którym stwierdzono obecność Salmonella Enteritidis – 1 adnotacja ze względu na przekroczony termin przydatności do spożycia,
- barwników spożywczych, ze względu na zawartość w składzie niedozwolonego do stosowania w żywności ditlenku tytanu (E171) – 4 adnotacje ze względu na obecność na liście dystrybucji wyłącznie osób prywatnych,
- proszku kakaowego zakwestionowanego z uwagi na stwierdzenie ochratoksyny A, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz węglowodorów aromatycznych olejów mineralnych (MOAH)
- 1 adnotacja ze względu na obecność na terenie powiatu wyłącznie siedziby firmy z budynkiem biurowym,
- herbaty, w której stwierdzono niedozwolony składnik – 1 adnotacja ze względu na prywatnego odbiorcę,
- szklanek, ze względu na migrację ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża – 1 adnotacja (wycofanie na poziomie centrali firmy),
- wody niegazowanej zakwestionowanej z uwagi na wykrycie bakterii Escherichia coli – 1 adnotacja ze względu na prywatnego odbiorcę,
- łopatk do patelni, ze względu na migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych – 1 adnotacja (wycofanie na poziomie centrali firmy),
- łyżki cedzakowej, zakwestionowanej z uwagi na migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych – 1 adnotacja (wycofanie na poziomie centrali firmy),
- produktu świeżej nogi z kurczaka, w których stwierdzono obecność Salmonella Enteritidis oraz Salmonella spp. – 1 adnotacja ze względu na przekroczony termin przydatności do spożycia,
- łyżki do podawania dań, zakwestionowanej z uwagi na stwierdzenie przekroczenia NDP migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych – 1 adnotacja (wycofanie na poziomie centrali firmy),
- tacy z melaminy, ze względu na przekroczenie limitu migracji specyficznej formaldehydu oraz w zakresie stabilności materiału – 1 adnotacja (wycofanie na poziomie centrali firmy),
- herbatki z ostropestu, w której stwierdzono przekroczenie zawartości sumy alkaloidów pirolizydynowych.

Przeprowadzono także 1 wizytę w domu prywatnym w sprawie powiadomienia informacyjnego dotyczącego:

- barwników spożywczych z uwagi na zawartość w składzie niedozwolonego do stosowania w żywności ditlenku tytanu (E171) – 1 adnotacja ze względu na przekroczony termin przydatności do spożycia.

W zakresie nadzoru nad suplementami diety, żywnością dla określonych grup, środkami spożywczymi wzbogacanymi przeprowadzono 26 kontroli tematycznych.

Ponadto systematycznie monitorowano witryny internetowe w zakresie nadzoru nad sprzedażą internetową (również nielegalną) suplementów diety, w szczególności zawierających substancje i składniki roślinne, które nie powinny być stosowane w składzie suplementów diety.

Przez okres całego 2025 roku pobierano próbki środków spożywczych produkowanych w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu aleksandrowskiego oraz znajdujących się w obrocie handlowym do badań laboratoryjnych. Próbkę zbadano w zintegrowanych laboratoriach badania żywności na terenie całej Polski, należących do Państwowej Inspekcji Sanitarnej i innych Inspekcji.

Ogółem zbadano 202 próbki żywności, przedmiotów użytku oraz wymazów sanitarnych. Dodatkowo z pobranych próbek przeprowadzono w PSSE w Aleksandrowie Kujawskim ocenę znakowania: 4 suplementów diety, 2 produktów żywności dla określonych grup, 2 produktów bezglutenowych, 1 produktu cukierniczego oraz 1 produktu wzbogaconego witaminami i składnikami mineralnymi.

W 2 ze zbadanych próbek środków spożywczych stwierdzono niezgodność z wymaganiami to jest:

- niewłaściwe znakowanie suplementu diety, pochodzącego z Polski (1 próbka),
- przekroczenie 4,4' - diaminodifenylometanu w przyborach kuchennych z poliamidu (1 próbka).

Podjęto stosowne działania w tym zakresie.

Działania poza kontrolami planowanymi:

- przeprowadzano szereg kontroli w związku ze składanymi wnioskami właścicieli obiektów nowo uruchamianych w sprawie wydania decyzji zatwierdzającej spełnienie wymagań higienicznych i zdrowotnych w zakładach żywnościowo-żywnościowych,
- potwierdzano przedsiębiorcom zarejestrowanie obiektów żywnościowo-żywnościowych w wykazie zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i spełnianie wymagań sanitarno-higienicznych w związku z ubieganiem się przedsiębiorców o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych lub w przypadku startowania w przetargach,
- wydawano zaświadczenia dotyczące interwencji I.10.5 rolnikom ubiegającym się o pomoc finansową,
- zachęcanie do właściwych zachowań prozdrowotnych, dążenie do kształtowania pozytywnych zmian postaw, propagowanie zdrowego stylu życia poprzez:
 - prelekcje na temat zasad racjonalnego żywienia osób starszych, bezpiecznego zbierania grzybów oraz zbilansowanego żywienia dzieci i młodzieży (5 prelekcji),
 - działalność edukacyjną przejawiającą się w obszernych instruktażach udzielanych personelowi zakładów w trakcie kontroli i podczas wizyt interesantów w stacji (łącznie 328 instruktaży).

W ramach swoich zadań i kompetencji podejmowano szereg przedsięwzięć, służących podniesieniu poziomu zdrowia publicznego mieszkańców powiatu aleksandrowskiego, co przejawia się między innymi w zapobieganiu zatruciom i zakażeniom pokarmowym. Kwestia ta ma ogromne znaczenie zwłaszcza w corocznych, sezonowych okresach organizowania masowych imprez (święta, festiwale, festyny, pikniki itp.) związanych z konsumpcją żywności.

W roku 2025 na terenie objętym nadzorem PPIS w Aleksandrowie Kujawskim odnotowano jedno zatrucie pokarmowe w obiekcie żywienia zbiorowego zamkniętego. Sprawa została rozpoczęta ze względu na zgłoszenie, otrzymane przez Sekcję Nadzoru Przeciwdemicznego, o pensjonariuszach obiektu, u których wykryto *Salmonellę*. W obiekcie stwierdzono nieprawidłowości: szczeliny w windzie do transportowania warzyw i owoców do kuchni oraz brak orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno – epidemiologicznych jednego pracownika. Nałożono mandat karny na kwotę 500 zł. Podczas kontroli pobrano 22 próbki: 5

próbek żywnościowych oraz 17 wymazów sanitarnych. Nie było próbek kwestionowanych. Sekcja Nadzoru Przeciwpidemicznego odnotowała ogniska Salmonelli oraz Clostridium, jednak nie zostało wykryte źródło zakażenia, prawdopodobnie ze względu na zgłoszenie sytuacji po długim czasie od wystąpienia pierwszych objawów.

Wyniki działań kontrolnych prowadzonych w 2025 roku wskazują, iż nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością na terenie powiatu aleksandrowskiego wymaga prowadzenia systematycznych kontroli, aby stan sanitarny nie uległ pogorszeniu, kluczowe znaczenie w tej kwestii ma kontakt z interesantami, odpowiednia ilość poświęconego czasu na instruktaże i obszernie wyjaśnienia.

Plan zasadniczych zamierzeń dotyczących zaplanowanych kontroli na 2025 rok został zrealizowany, co przyczyniło się do podniesienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu.

IX. DZIAŁALNOŚĆ PIONU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ.

Do zakresu działania **Profilaktyki Zdrowotnej** należy inicjowanie, organizowanie, prowadzenie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu kształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, w szczególności:

- wdrażanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom oraz umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- prowadzenie wizytacji dotyczących realizacji programów promocji zdrowia w placówkach oświatowo-wychowawczych i placówkach służby zdrowia, nadzór nad koordynowaniem pracy oświatowo-zdrowotnej w podległych placówkach,
- udzielanie porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- promowanie programów edukacyjnych w celu pobudzenia aktywności społecznej nakierowanej na rzecz własnego zdrowia,
- ewaluacja programów prowadzonych przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, zakłady opieki zdrowotnej,
- gromadzenie informacji o zrealizowanych programach w jednostkach ochrony zdrowia oraz oświatowo-wychowawczych,
- comiesięczne przekazywanie meldunku dotyczącego aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W roku 2025 zrealizowano zaplanowane działania dotyczące programów profilaktycznych i interwencji nieprogramowych:

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE:

1. „Trzymaj Formę!” – ogólnopolski program profilaktyki nadwagi i otyłości obejmujący szkoły podstawowe, także Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia „Trzymaj Formę!”,
2. „Bieg po zdrowie” – antytytoniowa edukacja zdrowotna dla uczniów klas IV szkół podstawowych,

3. „Znamię! Znam je?” – profilaktyka chorób skóry – program o czerniaku skóry,
4. „Podstępne WZW” – profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby typu A i B,
5. „Dopalacze – trzecia strona zjawiska”,
6. „Krajowy program zapobiegania zakażeniom HIV i zwalczania AIDS”
7. „Czyste powietrze wokół nas” – obejmujący dzieci 5 i 6 latnie w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych,
8. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”,
9. „Dobre sposoby na zakaźne choroby”,
10. „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”,
11. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok” – profilaktyka zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) i raka szyjki macicy.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

1. „Akcja zimowa - bezpieczne ferie”,
2. „Światowy Dzień Zdrowia”,
3. „Światowy Dzień Bez Tytoniu”,
4. „Przyjazny tornister” - program profilaktyki wad postawy skierowany do uczniów szkół podstawowych,
5. Profilaktyka nadwagi i otyłości w klasach I-III szkół podstawowych - „Zdrowo i kolorowo”,
6. „Profilaktyka chorób pasożytniczych – owsica, wszawica, świerz”,
7. „Akcja letnia - bezpieczne wakacje”,
8. „Akcja edukacyjna dotycząca grzyboznawstwa i zatruc pokarmowych”,
9. „Światowy Dzień Rzucania Palenia”,
10. „Profilaktyka w seniora” – mający na celu propagowanie wiedzy i zwiększenie świadomości na temat zdrowego stylu życia oraz utrzymania dobrego stanu zdrowia u seniorów,
11. „Profilaktyka chorób zakaźnych” (w tym gruźlicy, pneumokoków, meningokoków, wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, kleszczowego zapalenia mózgu i innych),
12. Kampania informacyjna EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność” oraz kampania #PlantHealth4Life,
13. „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”, „Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach”,
14. „Promocja zdrowia wśród osób przybywających z Ukrainy”,
15. „Profilaktyka nowotworów”
16. „Tygodniowe Działania Oświatowo-Zdrowotne”,
17. Działania podejmowane w ramach profilaktyki zażywania środków zastępczych,
18. Monitorowanie przestrzegania zapisów ustawy antytytoniowej – comiesięczne meldunki.

Programy edukacyjne w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia realizowane w placówkach oświatowo – wychowawczych, kończą się sprawozdaniami z wyżej wymienionych realizacji wraz z zakończeniem roku szkolnego. Interwencje nieprogramowe kończą się sprawozdaniami z realizacji wraz z zakończeniem interwencji. Są to zarówno interwencje całoroczne (np. Profilaktyka chorób zakaźnych) jak i związane z konkretnymi inicjatywami ograniczonymi ramami czasowymi (np. Światowy Dzień Zdrowia, Europejski Tydzień Szczepień). Sprawozdanie z Tygodniowych Działań Oświatowo-Zdrowotnych przygotowywane jest w cyklu comiesięcznym. Sporządzane są także kwartalne sprawozdania oceniające działalność Pionu Profilaktyki Zdrowotnej.

W realizacji działań oświatowo – zdrowotnych stosowano różne formy m.in.:

- tworzenie materiałów informacyjno-edukacyjnych w postaci plakatów, ulotek i infografik zamieszczanych na gazetce informacyjnej oraz oficjalnym koncie Facebook PSSE, wykorzystywanych do promocji zdrowia na stoiskach informacyjno-edukacyjnych, podczas pogadek i wykładów.
- pisanie artykułów publikowanych na stronie internetowej PSSE.
- dystrybucja materiałów edukacyjnych w postaci papierowej i elektronicznej.
- spotkania z pogadankami:
 - ☐ Pogadanki dotyczące bezpieczeństwa w trakcie wypoczynku, skierowane do uczestników kolonii, półkolonii i obozów podczas wypoczynku letniego (17 pogadek) i zimowego (4 pogadanki).
 - ☐ pogadanki na temat cech idealnego szkolnego plecaka oraz zasad prawidłowego noszenia plecaka skierowane do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych (27 pogadek).
 - ☐ Pogadanka pn. „Jak skutecznie myć ręce?” skierowana do przedszkolaków uczęszczających do Przedszkola „Stacykowo” w Aleksandrowie Kujawskim, dzieci uczęszczających do Żłóbka „Bursztynek” w Odolonie i Klubu Dziecięcego „Chatka Puchatka” w Bądkowie oraz uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej im. Marii Danilewicz Zielińskiej w Stawkach.
 - ☐ Pogadanka dotycząca profilaktyki wszawicy przeprowadzona wśród uczniów klasy V Szkoły Podstawowej im. Polskich Podróżników w Aleksandrowie Kujawskim.
- wykłady:
 - ☐ „*Nowalijki i zdrowy styl życia - wiosenne inspiracje dla seniorów*” dla członków Klubu Senior+ „Nadwiślańska Przystań” w Nieszawie.
 - ☐ „*Rola szczepień ochronnych*” dla uczniów Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. mjr H. Dobrzańskiego „Hubala” w Aleksandrowie Kujawskim oraz członków Klubów Senior+ „Niezapominajka” w Ciechocinku oraz Uniwersytetu III Wieku w Aleksandrowie Kujawskim.
 - ☐ „*Profilaktyka HIV i AIDS*” oraz „*Profilaktyka palenia tytoniu i używania nikotyny*” dla uczniów Zespołu Szkół nr 1 Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Towarzystwa Salezjańskiego w Aleksandrowie Kujawskim. Wykłady pn. „*Narkotyki wśród młodzieży*” i „*Profilaktyka uzależnienia od alkoholu*” przeprowadziła przedstawicielka Powiatowej Komendy Policji w Aleksandrowie Kujawskim, pani Agnieszka Czerny.
 - ☐ „*Profilaktyka w szkole*” dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Marii Danilewicz Zielińskiej w Stawkach oraz Szkoły Podstawowej im. ks. kan. Jana Matusiaka w Ostrowąsie.
 - ☐ „*Znaczenie zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia*” dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Niszczejach.
 - ☐ „*Jak radzić sobie ze stresem? Znaczenie Zdrowia Psychicznego i Dobrego Samopoczucia*” dla uczniów Szkoły Podstawowej im. Marii Danilewicz Zielińskiej w Stawkach.
 - ☐ „*Po co nam profilaktyka?*” dla członków Klubu Senior+ „Niezapominajka” w Ciechocinku, Klubu Seniora „Aktywni Bądkowianie w Toporzyszczewie Starym” oraz Dziennego Domu Pobytu w Kruszyńku.
 - ☐ „*Bezpieczne grzybobranie*” i „*Bezpieczeństwo żywności na co dzień*” dla członków Klubu Senior+ „Niezapominajka” w Ciechocinku oraz Klub Seniora „Aktywni Bądkowianie w Toporzyszczewie Starym”.

- ☐ „Szczepienia dla seniorów” dla członków Uniwersytetu Dla Aktywnych w Ciechocinku (wspólnie z kierownikiem NEP).
- ☐ „Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach – Dlaczego ta wiedza jest dziś tak ważna?” dla uczniów Zespołu Szkół nr 1 Centrum Kształcenia Praktycznego w Aleksandrowie Kujawskim.

- stoiska informacyjno-edukacyjne podczas festynów, akcji edukacyjnych („Różowy październik”, „Wąsopad”), Dnia Otwartego Inspekcji Sanitarnej,
- organizacja konkursów promujących zdrowie,
- konsultacje telefoniczne lub w siedzibie PSSE.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny zorganizował konferencję naukowo-szkoleniową pn. „Prawda o szczepieniach od A do Z” zaadresowaną do starostów, prezydentów, burmistrzów i wójtów z województwa kujawsko-pomorskiego, która odbyła się w Sali Konferencyjnej im. Bydgoskiego Marca 1981 Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Opracował cykl konferencji naukowo-szkoleniowych pn. „Jeśli nie szczepienia, to co?” adresowanych do lekarzy, pielęgniarek i położnych oraz nauczycieli i pedagogów (ostatnia z cyklu konferencja odbędzie się 25 lutego 2026 r. w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy).

Podsumowując w roku 2025 przeprowadzono **1966** różnego rodzaju działań, w zakresie profilaktyki, edukacji i promocji zdrowia, w tym opublikowano 52 artykuły oraz zamieszczono 475 infografik na Facebooku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Aleksandrowie Kujawskim pragnie zwrócić szczególną uwagę na szczepienia ochronne, które odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu chorobom zakaźnym, ograniczaniu ich powikłań oraz zmniejszaniu śmiertelności w populacji. Dzięki nim udało się całkowicie wyeliminować lub znacząco ograniczyć występowanie wielu groźnych chorób.

Najważniejsze działania szczepień ochronnych:

Ochrona indywidualna – zabezpieczają osobę zaszczepioną przed zachorowaniem lub ciężkim przebiegiem choroby.

Odporność zbiorowiskowa (populacyjna) – gdy wysoki odsetek społeczeństwa jest zaszczepiony, ogranicza się krążenie drobnoustroju, co chroni osoby, które nie mogły być zaszczepione (np. niemowlęta, osoby z obniżoną odpornością).

Zmniejszenie kosztów leczenia – profilaktyka jest tańsza i skuteczniejsza niż leczenie powikłań chorób zakaźnych.

Bezpieczeństwo zdrowia publicznego – zapobieganie epidemiom i ogniskom chorób zakaźnych.

Skuteczność programów szczepień zależy nie tylko od dostępności preparatów, ale również od poziomu wiedzy i świadomości społecznej.

Cele działań edukacyjnych:

- zwiększenie wiedzy na temat bezpieczeństwa i skuteczności szczepień,
- przeciwdziałanie dezinformacji,
- budowanie zaufania do personelu medycznego i instytucji zdrowia publicznego,
- promowanie odpowiedzialności społecznej.

W roku sprawozdawczym w województwie kujawsko-pomorskim nadal wzrasta liczba rodziców uchylających się od szczepień swoich dzieci. Jest to związane z działaniami ruchów antyszczepionkowych.

Szczepienia ochronne są jednym z najważniejszych osiągnięć medycyny w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych. Ich skuteczność zależy jednak od świadomej postawy społeczeństwa, dlatego działania edukacyjne stanowią niezbędny element systemu ochrony zdrowia.

Podobnie jak w latach ubiegłych istnieje konieczność wzmocnienia współpracy w naszym powiecie ze świadczeniodawcami oraz wprowadzenia działań edukacyjnych w temacie roli szczepień ochronnych celem zwiększenia świadomości społeczeństwa, co powinno skutkować wzrostem zaszczepienia dzieci w poszczególnych rocznikach.